

Zakon o varstvu okolja /ZVO-2/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)****K a z a l o:**

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/	1
1.1	Pravna podlaga.....	2
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/	3
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/.....	4
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/.....	5
1.3.1	Akti župana po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/.....	6
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/	6
1.4.1	Akti občinske uprave po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/	7
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine	8
2.1	Temeljna načela	8
2.1.1	Načelo trajnostnega razvoja.....	8
2.1.2	Načelo krožnega gospodarstva	8
2.1.3	Načelo celovitosti	9
2.1.4	Načelo sodelovanja.....	9
2.1.5	Načelo subsidiarnega ukrepanja	9
2.1.6	Načelo spodbujanja.....	9
2.1.7	Načelo javnosti	9
2.2	Ukrepi varstva okolja.....	9
2.2.1	Ukrepi na področju odpadkov.....	9
2.2.1.1	Sistem PRO.....	10
2.2.2	Standardi kakovosti okolja.....	10
2.3	Programi in načrti na področju varstva okolja	12
2.3.1	Občinski program varstva okolja in operativni program varstva okolja	12
2.3.2	Celovita presoja vplivov na okolje	12
2.4	Posegi v okolje.....	14
2.4.1	Presoja vplivov na okolje in okoljevarstveno soglasje	14
2.4.2	Dovoljenje za izjeme	14
2.5	Spremljanje stanja okolja in informacije o okolju	14
2.5.1	Naloge občine	14
2.5.2	Register	14
2.5.3	Informacijski sistem okolja.....	14
2.5.4	Obveščanje javnosti o okoljskih podatkih	15
2.5.5	Dostop do okoljskih podatkov	15
2.6	Ekonomski in finančni instrumenti varstva okolja.....	15
2.6.1	Okoljske dajatve	15
2.7	Obvezne gospodarske javne službe varstva okolja	15
2.7.1	Obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja - splošno.....	15
2.8	Organizacije na področju varstva okolja.....	25
2.8.1	Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov	25
2.9	Nadzor	25
2.9.1	Inšpekcijski in finančni nadzor	25
2.9.2	Ukrepi v primeru odvrženih ali puščenih odpadkov v okolju	25
2.10	Koncesija na naravnih dobrinah	26
	Ključne besede.....	26
	Uporabljene kratice.....	26
	Viri.....	27
	.....	27

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /URS/ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a	72. člen	1
tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o varstvu okolja /ZVO-2/ Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10		2
tč.	povezani predpisi	določba	pojasnilo
1.2	Zakon o kontroli cen /ZKC/ Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo		
1.3	Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40		
1.4	Zakon o zdravstveni ustreznosti živil ter snovi, ki prihajajo v stik z živili /ZZUZIS/ Uradni list RS, št. 52/00, 42/02 in 47/04 - ZdZPZ		46
tč.	podrejeni predpisi	določba	pojasnilo
1.1.1	Uredba o embalaži in odpadni embalaži Uradni list RS, št. 54/21, 208/21, 44/22 – ZVO-2, 120/22		86 - 91
1.1.2	Uredba o odlagališčih odpadkov Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2		95
1.1.3	Uredba o odpadkih Uradni list RS, št. 77/22, 113/23		64, 65, 66
1.1.4	Uredba o odpadnih oljih Uradni list RS, št. 24/12 in 44/22 – ZVO-2		76, 77
1.1.5	Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki zelenim vrtnim odpadom Uradni list RS, št. 39/10 in 44/22 – ZVO-2		78 - 85
1.1.6	Uredba o odpadnih nagrobnih svečah Uradni list RS, št. 25/19 in 44/22 – ZVO-2		92, 93, 94
1.1.7	Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili Uradni list RS, št. 105/08, 84/18 – ZIURKOE in 44/22 – ZVO-2		
1.1.8	Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2		62
1.1.9	Uredba o oskrbi s pitno vodo Uradni list RS, št. 88/12 in 44/22 – ZVO-2		47 - 61
1.1.10	Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2		67 - 75
1.1.11	Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17, 78/19 in 44/22 – ZVO-2		45
1.1.12	Uredba o opravljanju obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov Uradni list RS, št. 67/22		
1.1.13	Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo		

Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15 in 44/22 – ZVO-2, 75/22, 157/22

1.1.14 **Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda**

Uradni list RS, št. 94/14, 98/15 in 44/22 – ZVO-2

1.1.15 **Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 /ReNPVO20–30/**

Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Predpiše ukrepe za preprečevanje smetenja na območju občine, ki vključujejo preprečevanje onesnaževanja zaradi odmetavanja posamičnih manjših kosov odpadkov na zunanje površine, in odpravo posledic smetenja.	24. člen	12
2	Na podlagi predpisa vlade, s katerim vlada določi merila in kriterije občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja, uvrsti posamezne dele okolja ali posamezna območja v razrede in stopnje. Na teh območjih sprejme ustrezne prepovedi, omejitve, pravila ravnanja ali priporočila, s katerimi se ohranja ali izboljšuje kakovost okolja.	57. člen	15
3	Na svojem območju sprejema ukrepe na posameznih delih okolja ali posameznih območjih, ki jih ni sama razvrstila v razrede ali stopnje, s katerimi se izboljšuje kakovost okolja. Ti ukrepi se nanašajo zlasti na način izvajanja občinskih javnih služb ter druge prepovedi in omejitve iz pristojnosti občine.	57. člen	16
4	Na področju svoje pristojnosti za namene doseganja želene kakovosti okolja ali njegovega dela določi stopnje zmanjševanja obremenitve okolja	57. člen	16
5	Odobri predlog nalog občine za zagotovitev ukrepov za izboljšanje kakovosti degradiranega okolja.	59. člen	17
6	Če je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna občina, sprejme program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela ob smiselni uporabi devetega odstavka 61. člena ZVO-2.	61. člen	19
7	V postopku sprejemanja predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje, mora omogočiti javnosti seznanitev z osnutkom predpisa in dajanje mnenj in pripomb.	70. člen	22
8	Sprejme občinski program varstva okolja.	72. člen 75. člen	23
9	Sprejme operativni program varstva okolja.	73. člen 75. člen	23
10	Sprejme odlok o določitvi monitoringa okolja za lokalno gospodarsko javno službo.	147. člen	32
11	Sprejme sklep o neposrednem opravljanju podrobnejšega ali posebnega monitoringa stanja okolja.	147. člen	32
12	Sprejme poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih za območje občine.	156. člen	35
13	Lahko sprejme odločitve o posojilih z ugodno obrestno mero, o vlaganju kapitala v gospodarske družbe, garancijah ali drugih oblikah poroštov, o subvencijah ali drugih oblikah dajanja nepovratnih sredstev iz sredstev sklada iz 210. člena ZVO-2 in o drugih finančnih instrumentih, ki prispevajo k varstvu okolja.	171. člen 210. člen	37
14	V proračunu zagotovi sredstva za pospeševanje in spodbujanje doseganja ciljev varstva okolja.	171. člen	37
15	Pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti spodbuja ohranjanje ali ponovno vzpostavljanje zdravega življenjskega okolja s preprečevanjem čezmernih obremenitev okolja.	231. člen	3
16	Zagotovi izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb	233. člen	39, 40, 41,

	varstva okolja, in sicer:		42, 43, 44
	<ul style="list-style-type: none"> • oskrbo prebivalstva s pitno vodo, • odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, • zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov, • obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov, • odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov in • urejanje in čiščenje javnih površin. 		
17	Na povabilo ministra, pristojnega za okolje, imenuje predstavnike občine v strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov.	236. člen	96
18	Sprejme koncesijski akt za podelitev koncesije za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine.	255. člen	102, 104

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Odlok o razvrstitvi posameznih delov ali območji občine v razrede in stopnje.	57. člen	15
2	Program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v občini.	57. člen	15
3	Program stopenj za zmanjševanje obremenitve okolja v občini.	57. člen	16
4	Program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela v občini.	61. člen	19
5	Program varstva okolja v občini.	72. člen 75. člen	23
6	Operativni program varstva okolja v občini.	73. člen 75. člen	23
7	Odlok o določitvi monitoringa okolja za lokalno gospodarsko javno službo.	147. člen	32
8	Sklep o neposrednem opravljanju podrobnejšega ali posebnega monitoringa stanja okolja.	147. člen	32
9	Poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih na območju občine.	156. člen	35
10	Odlok o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe prebivalstva s pitno vodo v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
11	Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe prebivalstva s pitno vodo v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
12	Odlok o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
13	Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
14	Odlok o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
15	Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
16	Odlok o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
17	Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
18	Sklep o imenovanju predstavnikov občine v strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov.	236. člen	96
19	Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za upravljanje, rabo in izkoriščanje naravne dobrine.	255. člen 256. člen	102, 104

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Skupaj z aktom o ceni objavi tudi stališča do pripomb organizacije na osnutek akta o ceni.	51. člen	13
2	Sodeluje z vlado, ko ta določa program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov na degradiranem območju.	59. člen	17
3	Ima pravico in dolžnost izterjati vračilo stroškov odprave posledic čezmerne obremenitve okolja zaradi ravnanja s komunalnimi odpadki.	61. člen	18
4	Če je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna občina, omogočiti javnosti vpogled v osnutek programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov in zagotoviti njegovo javno predstavitev.	62. člen	20
5	Objavi javno naznanilo za vpogled in javno predstavitev programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov na osrednjem spletnem mestu državne uprave, v enem od časopisov, ki pokrivajo območje občine in na spletni strani občine ter določi kraj in čas za vpogled in javno predstavitev ter določi način dajanja mnenj in pripomb javnosti. Vpogled ter možnost dajanja mnenj in pripomb javnosti na osnutek programa mora trajati najmanj 30 dni.	62. člen	20
6	Pripravi predlog programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov z opredelitvijo do mnenj in pripomb javnosti ter ga predloži občinskemu svetu v sprejem.	62. člen	20
7	V postopku sprejemanja predpisa, ki lahko pomembneje vpliva na okolje z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave, omogoči javnosti dostop do osnutka predpisa ter jo obvesti o načinu in času dajanja mnenj in pripomb. Nato preuči mnenja in pripombe javnosti ter jih v primeru sprejemljivosti primerno upošteva pri pripravi predloga predpisa, na osrednjem spletnem mestu državne uprave pa najpozneje v 30 dneh po sprejemu predpisa objavi obrazloženo stališče, v katerem se opredeli do mnenja in pripomb javnosti, ter navede razloge za upoštevanje oziroma neupoštevanje pri pripravi.	70. člen	22
8	Pripravi predlog občinskega programa varstva okolja.	72. člen 75. člen	23
9	Pripravi predlog operativnega programa varstva okolja.	73. člen 75. člen	23
10	V postopku priprave občinskega programa varstva okolja in operativnega programa varstva okolja, javnosti omogočiti seznanitev z osnutkoma ter dajanje mnenj in pripomb. Z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave, obvesti javnost o kraju, kjer je program dostopen, načinu in času dajanja mnenj in pripomb. Nato preuči mnenja in pripombe javnosti ter jih primerno upošteva pri pripravi programov. Ko sta programa sprejeta o tem obvesti javnost z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Obvestilo vsebuje tudi utemeljitve za sprejete programske odločitve in informacijo o sodelovanju javnosti v postopku njegove priprave.	74. člen 75. člen	23
11	Obvesti ministrstvo o nameravani pripravi plana, programa, načrta, prostorskega ali drugega akta.	77. člen	24
12	Na krajevno običajen način na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi javno naznanilo z navedbo kraja in časa javne razgrnitve plana in javne obravnave ter o načinu dajanja mnenj in pripomb.	81. člen	28
13	Posreduje obvestilo o sprejemu plana, programa, načrta, prostorskega ali drugega akta pristojnim ministrstvom in organizacije iz drugega odstavka 79. člena ZVO-2.	85. člen	29
14	Javno objavi poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih na območju občine.	156. člen	35
15	Z izbranim koncesionarjem sklene koncesijsko pogodbo za	255. člen	102, 105

upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine. 257. člen

1.3.1 Akti župana po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Javno naznanilo za vpogled in javno predstavitev programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov.	62. člen	20
2	Javni razpis za izbiro koncesionarja za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe prebivalstva s pitno vodo v občini (z razpisno dokumentacijo).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
3	Javni razpis za izbiro koncesionarja za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini (z razpisno dokumentacijo).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
4	Javni razpis za izbiro koncesionarja za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini (z razpisno dokumentacijo).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
5	Javni razpis za izbiro koncesionarja za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini (z razpisno dokumentacijo).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
6	Pogodba o koncesiji za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe prebivalstva s pitno vodo v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
7	Pogodba o koncesiji za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
8	Pogodba o koncesiji za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
9	Pogodba o koncesiji za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
10	Pogodba o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe prebivalstva s pitno vodo v občini (z javnim podjetjem, javnim gospodarskim zavodom).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
11	Pogodba o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini (z javnim podjetjem, javnim gospodarskim zavodom).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
12	Pogodba o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini (z javnim podjetjem, javnim gospodarskim zavodom).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
13	Pogodba o načinu opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini (z javnim podjetjem, javnim gospodarskim zavodom).	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
14	Javni razpis za izbiro koncesionarja za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine.	255. člen 257. člen	102, 105
15	Pogodba o koncesiji za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine.	255. člen 257. člen	102, 105

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Ker se stroški občinske gospodarske javne službe varstva okolja v delu, ki se nanaša na odpadke iz proizvodov, zaračunajo organizaciji, mora občina pri oblikovanju cene občinske gospodarske javne službe varstva okolja zagotoviti sodelovanje organizacije, tako da ji pošlje osnutek akta o ceni, skupaj s strokovnimi podlagami, na katerih ta temelji, ter ji zagotoviti 30-dnevni rok za mnenja in pripombe, do katerih mora nato zavzeti stališče ter navesti razloge za njihovo upoštevanje oziroma	51. člen	13

	neupoštevanje.		
2	Sodeluje z vlado, ko ta določa program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov na degradiranem območju.	59. člen	17
3	Skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja zaradi ravnanja s komunalnimi odpadki in krije stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali pa posledic ni mogoče drugače odpraviti.	61. člen	18
4	Če je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna občina, pripravi in zagotovi izvedbo programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov.	61. člen	19
5	Če je zaradi okoljske nesreče nastala tudi okoljska škoda, njen povzročitelj pa ni znan in so za odpravo ali zmanjšanje njenih posledic potrebni večji sanacijski ukrepi, sodeluje z ministrstvom, ko ta pripravlja program sanacije prizadetega območja.	63. člen	21
6	Zagotovitev okoljskega poročila in revizije okoljskega poročila.	78. člen	25
7	Pred začetkom postopka celovite presoje vplivov na okolje lahko izvede vsebinjenje.	79. člen	26
8	Ministrstvu, pristojnemu za okolje, posreduje plan, okoljsko poročilo in njegovo revizijo.	80. člen	27
9	Na podlagi poziva ministrstvu posreduje mnenje glede skladnosti vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja (glede nameranih posegov na njenem območju) z občinskimi prostorskimi izvedbenimi akti.	96. člen	30
10	Izda upravno odločbo (dovoljenje) za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom v času javne prireditve ali javnega shoda.	141. člen	31
11	Zbrane podatke monitoringa stanja okolja brezplačno posreduje ministrstvu.	147. člen	32
12	Ministrstvu posreduje podatke o izvajalcih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja, potrebnih za vodenje in vzdrževanje evidence.	154. člen	33
13	Sporoča podatke za potrebe informacijskega sistema varstva okolja.	155. člen	34
14	Vsem zainteresiranim osebam omogoči dostop do okoljskih podatkov, če to določa ZVO-2 in predpisi, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja.	160. člen	36
15	Izvaja strokovni nadzor nad izvajalci obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.	233. člen	43
16	Izvaja nadzor nad izvajanjem splošnih in posamičnih aktov občine, ki so sprejeti na podlagi ZVO-2.	243. člen	97
17	Izvaja nadzor nad izvrševanjem dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom.	243. člen	97
18	Občinsko redarstvo opravlja nadzor nad smetenjem.	243. člen 26. člen	97
19	Občinska inšpekcija odredi izvajalcu javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki odstranitev nezakonito odvrženih ali puščenih komunalnih odpadkov ali drugih odpadkov, ki so odloženi na zemljišču v lasti občine.	248. člen	98
20	Občinska inšpekcija odredi osebi zasebnega prava odstranitev nezakonito odvrženih ali puščenih odpadkov, ki so odloženi na zemljišču v njeni lasti ali posesti.	248. člen	100
21	Izda odločbo o koncesiji za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine.	255. člen 257. člen	102, 105

1.4.1 Akti občinske uprave po Zakonu o varstvu okolja /ZVO-2/

tč.	akti občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Odločba (dovoljenje) za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom v času javne prireditve ali javnega shoda.	141. člen	31
2	Odločba o podelitvi koncesije za opravljanje občinske gospodarske javne službe oskrbe prebivalstva s pitno vodo v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
3	Odločba o podelitvi koncesije za opravljanje občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
4	Odločba o podelitvi koncesije za opravljanje občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
5	Odločba o podelitvi koncesije za opravljanje občinske gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini.	233. člen	39, 40, 41, 42, 43, 44
6	Odredba izvajalcu javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki za odstranitev nezakonito odvrženih ali puščenih komunalnih odpadkov ali drugih odpadkov, ki so odloženi na zemljišču v lasti občine.	248. člen	98
7	Odredba osebi zasebnega prava za odstranitev nezakonito odvrženih ali puščenih odpadkov, ki so odloženi na zemljišču v njeni lasti ali posesti.	248. člen	100
8	Odločba o podelitvi koncesiji za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine.	255. člen 257. člen	102, 105

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 Ustava RS** v 72. členu (zdravo življenjsko okolje) določa, da ima vsakdo v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja. Država skrbi za zdravo življenjsko okolje. V ta namen zakon določa pogoje in način za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti.
- Zakon o varstvu okolja /ZVO-2/** ureja varstvo okolja pred obremenjevanjem kot temeljni pogoj za trajnostni razvoj in v tem okviru določa temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja, javne službe varstva okolja in druga z varstvom okolja povezana vprašanja (1. člen ZVO-2).
- Potrebno je še opomniti, da mora občina pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti, spodbujati ohranjanje ali ponovno vzpostavljanje zdravega življenjskega okolja s preprečevanjem čezmernih obremenitev okolja (231. člen ZVO-2).

2.1 Temeljna načela**2.1.1 Načelo trajnostnega razvoja**

- Samoupravna lokalna skupnost mora pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti spodbujati takšen gospodarski in socialni razvoj družbe, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja. Zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja morajo biti zahteve varstva okolja vključene v pripravo in izvajanje politik ter dejavnosti na vseh področjih gospodarskega in socialnega razvoja. (5. člen ZVO-2)

2.1.2 Načelo krožnega gospodarstva

- Občina za zagotavljanje trajnostnega razvoja pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov spodbuja in na področju svojega delovanja upošteva načelo krožnega gospodarstva, ki stremi k preprečevanju odpadkov, zmanjšanju onesnaževanja okolja in

ohranjanju narave z zmanjšanjem uporabe snovi, energije in materialov, še zlasti naravnih dobrin ter k čim bolj dolgotrajnemu življenjskemu krogu proizvodov, materialov in snovi. Vsakdo si je dolžan prizadevati za doseganje načela krožnega gospodarstva, pri čemer so s posebno skrbnostjo dolžne ravnati zlasti osebe, ki sodelujejo pri oblikovanju zasnove proizvodov in poslovnih modelov (6. člen ZVO-2).

2.1.3 Načelo celovitosti

- 6 Občina mora pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti upoštevati njihove vplive na okolje tako, da prispevajo k doseganju ciljev varstva okolja. Pri sprejemanju navedenih aktov, ki se nanašajo na varstvo okolja, se kot merilo upoštevajo človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter preživetje, varstvo pred okoljskimi nesrečami in zdravje ter počutje drugih živih organizmov. (7. člen ZVO-2).

2.1.4 Načelo sodelovanja

- 7 Občina pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov, ki se nanašajo na varstvo okolja, omogoča sodelovanje povzročiteljev obremenitve, izvajalcev javnih služb varstva okolja ter drugih oseb, ki opravljajo dejavnosti varstva okolja, in javnosti. Občine so med seboj solidarne in sodelujejo pri izvajanju nalog varstva okolja iz svoje pristojnosti, da se tako zagotovijo okoljsko bolj sprejemljivi, primernejši in ekonomsko učinkovitejši ukrepi varstva okolja (8. člen ZVO-2).

2.1.5 Načelo subsidiarnega ukrepanja

- 8 Občina skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja ter krijeta stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naložiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali posledic čezmerne obremenitve okolja ni mogoče drugače odpraviti (13. člen ZVO-2).

2.1.6 Načelo spodbujanja

- 9 Občina v skladu s svojimi pristojnostmi spodbuja dejavnosti varstva okolja, ki preprečujejo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja, ter tiste dejavnosti in posege v okolje, ki zmanjšujejo porabo snovi in energije ter manj obremenjujejo okolje. Pri določanju spodbud so okolju primernejše naprave, tehnologija, oprema, proizvodi in storitve ter dejavnosti deležni večjih ugodnosti od okolju manj primernih. Občina spodbuja tudi ozaveščanje, informiranje in izobraževanje o varstvu okolja (14. člen ZVO-2).

2.1.7 Načelo javnosti

- 10 Okoljski podatki so javni. Vsakdo ima pravico dostopa do okoljskih podatkov v skladu z zakonom. Javnost ima pravico sodelovati v postopkih sprejemanja predpisov, politik, strategij, programov, planov in načrtov, ki se nanašajo na varstvo okolja ter sodelovati v postopkih, ki se nanašajo na plane, programe in posege v okolje v drugih državah, ki bi lahko vplivali na okolje v Republiki Sloveniji. Prav tako ima zainteresirana javnost pravico sodelovati v upravnih postopkih, ki se nanašajo na posege v okolje (15. člen ZVO-2).

2.2 Ukrepi varstva okolja

2.2.1 Ukrepi na področju odpadkov

- 11 Pri sprejemanju politik, strategij, načrtov, programov in splošnih pravnih aktov, ki urejajo preprečevanje nastajanja odpadkov in ravnanje z njimi, se kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja z odpadki: 1. preprečevanje nastajanja odpadkov, 2. priprava odpadkov za ponovno uporabo, 3. recikliranje odpadkov, 4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava odpadkov) in 5. odstranjevanje odpadkov (23. člen ZVO-2).
- 12 Potrebno je opomniti, da ukrepe za preprečevanje smetenja na območju občine, ki vključujejo preprečevanje onesnaževanja zaradi odmetavanja posamičnih manjših kosov odpadkov na zunanje površine, in odpravo posledic smetenja, predpiše občina. Ukrepi občine za preprečevanje smetenja in odpravo posledic smetenja iz prejšnjega stavka se nanašajo na javne površine in površine v

zasebni lasti, na katerih je z zakonom ali predpisom, sprejetim na podlagi zakona, omogočen prost dostop ali gibanje prebivalstva (24. člen ZVO-2).

2.2.1.1 Sistem PRO

- 13 Stroški občinske gospodarske javne službe varstva okolja se v delu, ki se nanaša na odpadke iz proizvodov, zaračunajo organizaciji. Teh stroškov ni dopustno naložiti uporabniku javnih dobrin iz zakona, ki ureja gospodarske javne službe. Ne glede na navedeno se organizaciji zaračunajo samo tisti stroški občinske gospodarske javne službe varstva okolja, ki jih nosi proizvajalec v primeru iz sedmega odstavka 36. člena ZVO-2. Potrebno je opomniti, da mora v navedenem primeru občina pri oblikovanju cene občinske gospodarske javne službe varstva okolja zagotoviti sodelovanje organizacije, tako da ji pošlje osnutek akta o ceni, skupaj s strokovnimi podlagami, na katerih ta temelji, ter ji zagotovi 30-dnevni rok za mnenja in pripombe. Skupaj z aktom o ceni mora občina objaviti tudi stališče do pripomb organizacije in navesti razloge za njihovo upoštevanje oziroma neupoštevanje (51. člen ZVO-2).

2.2.2 Standardi kakovosti okolja

- 14 Vlada določi standard kakovosti okolja, in sicer tako, da za posamezen del okolja lahko določi mejne, ciljne, opozorilne, načrtovalske, alarmne, kritične ali sprožilne vrednosti, pri čemer upošteva tudi možne učinke celotne in skupne obremenitve okolja. Vlada lahko določi tudi ukrepe, katerih namen je v največji možni meri zmanjšati ali odstraniti obremenitev okolja ter organe in organizacije in njihove naloge v zvezi z izvajanjem teh ukrepov. Ukrepi iz prejšnjega stavka so lahko določeni kot prepovedi, omejitve, pravila ravnanja ali priporočila (56. člen ZVO-2).
- 15 Vlada za posamezne dele okolja glede na standarde kakovosti okolja oziroma glede na tveganje, ki ga lahko povzroči obremenjevanje dela okolja, določi tudi merila občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja, na podlagi katerih se posamezni deli okolja ali posamezna območja uvrščajo v razrede ali stopnje, oziroma da je za uvrstitev posameznega dela okolja ali posameznega območja v razrede in stopnje pristojna občina. Minister na podlagi navedenih meril razvrsti posamezne dele okolja ali posamezna območja v razrede ali stopnje, razen, če je z navedenim predpisom določeno, da je za razvrstitev pristojna občina. Občina pri razvrstitvi posameznih delov okolja ali posameznih območij upošteva merila in kriterije, ki jih predpiše Vlada. Občina sprejme na posameznih delih okolja ali posameznih območjih, ki jih je razvrstila v razrede ali stopnje, ustrezne prepovedi, omejitve, pravila ravnanja ali priporočila, s katerimi se ohranja ali izboljšuje kakovost okolja. Potrebno je opomniti, da ukrepi občine ne smejo biti v nasprotju z ukrepi, ki jih zaradi varstva okolja v skladu s tem zakonom sprejme Vlada (57. člen ZVO-2).
- 16 Ne glede na navedeno lahko občina na svojem območju sprejema tudi ukrepe na posameznih delih okolja ali posameznih območjih, ki jih ni sama razvrstila v razrede ali stopnje, s katerimi se izboljšuje kakovost okolja, pri čemer ti ukrepi ne smejo biti v nasprotju z ukrepi, ki jih zaradi kakovosti okolja sprejema Vlada v skladu z ZVO-2. Ti ukrepi se nanašajo zlasti na način izvajanja občinskih javnih služb ter druge prepovedi in omejitve iz pristojnosti občine. Potrebno je še opomniti, da vlada oziroma občina lahko vsaka na področju svoje pristojnosti za namene doseganja zelene kakovosti okolja ali njegovega dela določi tudi stopnje zmanjševanja obremenitve okolja (57. člen ZVO-2).

2.2.3 Sanacija okolja, onesnaženega zaradi razpršenih virov onesnaževanja - Degradirano okolje

- 17 Vlada del okolja ali posamezno območje s predpisom določi kot degradirano okolje, če je na podlagi meril iz prvega odstavka 57. člena ZVO-2 razvrščeno v razred ali stopnjo največje obremenjenosti, ali kadar gre za okoljska bremena, ki niso zajeta v poglavju VII. ZVO-2, ki ureja odgovornost za preprečevanje in sanacijo okoljske škode, ali kadar obstaja tveganje, da bo raven onesnaževal presegla eno ali več alarmnih vrednosti, predpisanih na podlagi prvega odstavka 56. člena ZVO-2, ter v sodelovanju z občino, na območju katere je degradirano območje, določi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovih delov na tem območju. Če degradirano okolje obsega območje več občin, lahko pri določitvi programa sodelujejo tudi njihove zveze ali združenja. Program ukrepov vsebuje zlasti: 1. opredelitev območja degradiranega okolja; 2. navedbo delov okolja, ki so razvrščeni v razred ali stopnjo največje obremenjenosti okolja in v razred ali stopnjo obremenjenosti, ali delov okolja, ki so okoljska bremena, ki niso zajeta v poglavju VII. ZVO-2, ali delov okolja, za katere obstaja tveganje, da bo raven onesnaževal presegla eno ali več alarmnih vrednosti; 3. vire onesnaževanja in analizo stanja; 4. predvideno kakovost okolja ali njegovega dela po izvedenih ukrepih; 5. ukrepe za izboljšanje kakovosti degradiranega okolja, ob upoštevanju

celotne in skupne obremenitve okolja; 6. oceno predvidenih kratkoročnih in dolgoročnih učinkov izbranih ukrepov z vidika vplivov na okolje in zdravje ljudi; 7. načine rabe okolja in posegov po izvedenih ukrepih; 8. naloge države in občine; 9. obveznosti povzročiteljev obremenitve; 10. obveznosti izvajalcev javnih služb varstva okolja ali oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja; 11. roke za izvedbo posameznih ukrepov in 12. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov. Potrebno je še opomniti, da sodelovanje občine pri določitvi programa obsega zlasti: 1. izmenjavo podatkov, ki se nanašajo na degradirano okolje; 2. dajanje pobud za določitev ustreznih ukrepov in 3. opredelitev nalog občine, vključno z deležem sredstev za njihovo izvedbo (59. člen ZVO-2).

2.2.4 Subsidiarno ukrepanje občine

18 Občina skrbi za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja zaradi ravnanja s komunalnimi odpadki in krije stroške odprave teh posledic, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali pa posledic ni mogoče drugače odpraviti. Če se povzročitelj ugotovi pozneje, ima občina pravico in dolžnost izterjati vračilo stroškov. Ne glede na navedeno občina subsidiarno ukrepa ter ima pravico izterjati povračilo stroškov tudi od znanega povzročitelja obremenitve, namesto katerega je izvedla ukrepe za preprečitev čezmernega obremenjevanja okolja, ker je bilo to potrebno zaradi varstva okolja ali izvršitve sodbe Sodišča EU. Potrebno je opomniti, da stroški subsidiarnega ukrepanja občine ne pokrivajo stroškov odškodninskih zahtevkov oškodovancev zaradi posledic čezmerne obremenitve okolja (61. člen ZVO-2).

19 Če je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna država, Vlada naloži ministrstvu, da v sodelovanju z ministrstvi, pristojnimi za rabo posamezne naravne dobrine, in občinami, na območju katerih je čezmerna obremenitev okolja, pripravi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela. Program ukrepov vsebuje zlasti: 1. opredelitev čezmerne obremenitve okolja ali njegovega dela; 2. opis posledic čezmerne obremenitve okolja, ki jih je treba odpraviti; 3. ukrepe za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela in z njimi povezane naloge; 4. opis izbranih tehnoloških in drugih rešitev ter predvidenih ukrepov; 5. oceno predvidenih dolgoročnih učinkov izbranih ukrepov z vidika vplivov na okolje; 6. pristojne organe in izvajalce državnih gospodarskih javnih služb; 7. predvideno kakovost okolja ali njegovega dela po izvedenih ukrepih; 8. okvirne roke za izvedbo ukrepov; 9. oceno potrebnih finančnih sredstev; 10. načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov in 11. poljudni povzetek programa, razumljiv javnosti. Potrebno je opomniti, da, če je za odpravo posledic čezmerne obremenitve okolja subsidiarno odgovorna občina, ta pripravi program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela ob smiselni uporabi devetega odstavka 61. člena ZVO-2. Izvedbo programa zagotovi občina, ki lahko del obveznosti s soglasjem tretjih oseb prenese tudi nanje (61. člen ZVO-2).

2.2.4.1 Sodelovanje javnosti

20 Občina mora v postopku priprave programa ukrepov omogočiti javnosti vpogled v osnutek programa in zagotoviti njegovo javno predstavitev. Občina z javnim naznanilom objavljenim na osrednjem spletnem mestu državne uprave, v enem od časopisov, ki pokrivajo območje občine in na spletni strani občine, določi kraj in čas za vpogled in javno predstavitev ter določi način dajanja mnenj in pripomb javnosti. Vpogled ter možnost dajanja mnenj in pripomb javnosti na osnutek programa mora trajati najmanj 30 dni. Potrebno je še opomniti, da mora biti v predlogu programa ukrepov, ki ga župan predloži občinskemu svetu v sprejem, navedena tudi opredelitev do mnenj in pripomb javnosti (62. člen ZVO-2).

2.2.5 Ukrepi v primeru okoljske nesreče

21 Če je zaradi okoljske nesreče nastala tudi okoljska škoda, njen povzročitelj pa ni znan in so za odpravo ali zmanjšanje njenih posledic potrebni večji sanacijski ukrepi, ministrstvo v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi in prizadeto občino pripravi program sanacije prizadetega območja. Prejšnji stavek ne velja, če odpravo posledic okoljske nesreče ureja poseben zakon (63. člen ZVO-2).

2.2.6 Sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisov

22 Pristojni organ občine mora v postopku sprejemanja predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje, omogočiti javnosti seznanitev z osnutkom predpisa ter dajanje mnenj in pripomb. Za predpis, ki lahko pomembneje vpliva na okolje, se šteje predpis, izdan na področju varstva okolja, ohranjanja narave in upravljanja, rabe ali varstva delov okolja, vključno z ravnanjem z gensko spremenjenimi

organizmi, pa tudi drug predpis, za katerega je njegov pripravljavec v postopku sprejemanja ugotovil, da vpliva na okolje. Pristojni organ mora z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave omogoči javnosti dostop do osnutka predpisa ter jo obvesti načinu in času dajanja mnenj in pripomb. Javnost ima pravico do vpogleda ter možnost dajanja mnenj in pripomb na osnutek predpisa v trajanju najmanj 30 dni, pri čemer se ta rok lahko skrajša na 14 dni, če gre za redakcijske ali tehnične popravke. Pristojni organ nato preuči mnenja in pripombe javnosti ter jih v primeru sprejemljivosti primerno upošteva pri pripravi predpisa, na osrednjem spletnem mestu državne uprave pa najpozneje v 30 dneh po sprejemu predpisa objavi obrazloženo stališče, v katerem se opredeli do mnenja in pripomb javnosti, ter navede razloge za upoštevanje oziroma neupoštevanje pri pripravi predpisa. Potrebno je opomniti, da se navedeno ne uporabljajo za predpise, kjer je za njihov sprejem z drugimi zakoni že predpisano sodelovanje javnosti (70. člen ZVO-2).

2.3 Programi in načrti na področju varstva okolja

2.3.1 Občinski program varstva okolja in operativni program varstva okolja

23 Program varstva okolja in operativne programe za svoje območje sprejme mestna občina, lahko pa tudi občina ali širša samoupravna lokalna skupnost, ob smiselni uporabi določb 72., 73. in 74. člena ZVO-2. Navedeni programi ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom in operativnimi programi varstva okolja (75. člen ZVO-2). Program varstva okolja se sprejme na podlagi poročil o okolju iz 156. člena ZVO-2 in drugih dokumentov o stanju okolja ter z upoštevanjem razvojnih dokumentov in najnovejših dognanj glede varstva okolja in vsebuje zlasti: 1. prikaz stanja okolja; 2. cilje v določenem obdobju in ukrepe za njihovo uresničevanje; 3. prednostne naloge; 4. usmeritve za ključne vplive na okolje, povezane s proizvodnjo in potrošnjo, zlasti na področju energije, industrijskega razvoja, mobilnosti, graditve in prehranskega sistema; 5. oceno potrebnih sredstev za izvedbo programa in njihovih virov; 6. usmeritve za izpolnjevanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb in strategij ter programov EU, ki se nanašajo na varstvo okolja, in 7. spremljanje doseganja ciljev programa in poročanje o tem (72. člen ZVO-2). Za izvedbo programa varstva okolja se pripravi operativni program varstva okolja. V operativnem programu se za programsko obdobje razčlenijo cilji, usmeritve in naloge programa varstva okolja v celoti ali na posameznem področju ali za posamezno vprašanje varstva okolja (73. člen ZVO-2). Potrebno je še opomniti, da se mora v postopku priprave programov javnosti omogočiti seznanitev z osnutkom programa ter dajanje mnenj in pripomb (74. člen ZVO-2).

2.3.2 Celovita presoja vplivov na okolje

24 Zaradi uresničevanja načel trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje, s katero se ugotovijo in ocenijo vplivi na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja, podnebnih ciljev in odpornosti na podnebne spremembe, krajine in kulturne dediščine v plan, ter pridobiti potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje. Celovita presoja vplivov na okolje se izvede za plan, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države ali občine za področja urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, prometa, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma, ki predstavljajo okvir za presojo vplivov na okolje, ali če se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu z ZVO-2, ali je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave. Ne glede na navedeno se celovita presoja vplivov na okolje izvede tudi za drug plan, če ministrstvo oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje. Celovita presoja vplivov na okolje pa se ne izvede za plan, izdelan na podlagi plana, za katerega je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, če za planirane posege niso določeni novi ali podrobnejši izvedbeni pogoji, če ne vsebuje novih posegov ali ne zajema novih območij glede na plan, na podlagi katerega je pripravljen. Celovita presoja vplivov na okolje se ne izvede za plan, ki je izključno namenjen obrambi države, zaščiti in reševanju ter za proračun ali finančne načrte države ali občine. Potrebno je opomniti, da mora pripravljavec plana pred začetkom njegove priprave ministrstvu poslati obvestilo o svoji nameri. Obvestilo mora vsebovati podatke o vrsti, vsebini in ravni natančnosti, s katero bo plan izdelan, vključno z ustreznim kartografskim prikazom določenih ali načrtovanih posegov ali območja, ki ga plan zajema (77. člen ZVO-2).

2.3.2.1 Okoljsko poročilo

25 Pripravlavec plana, za katerega se izvede celovita presoja vplivov na okolje, mora pred izvedbo celovite presoje vplivov na okolje zagotoviti okoljsko poročilo, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo vplivi izvedbe plana na okolje in možne alternative, ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Okoljsko poročilo mora vsebovati informacije, potrebne za celovito presojo vplivov plana na okolje, pri njegovi pripravi pa se praviloma uporabljajo obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upošteva vsebina in natančnost plana. Iz okoljskega poročila mora biti razvidno tudi, kako je pripravlavec pri izdelavi plana upošteval okoljska izhodišča iz 76. člena ZVO-2, in predvideni način spremljanja vplivov plana na okolje pri njegovem izvajanju (78. člen ZVO-2).

2.3.2.2 Vsebinjenje

26 Izdelovalec okoljskega poročila lahko pred začetkom postopka celovite presoje vplivov na okolje izvede vsebinjenje, s katerim podrobneje določi obseg informacij, podatkov in vsebine okoljskega poročila ter okoljske cilje in kazalce. Pri tem upošteva tudi odločitev ministrstva iz šestega odstavka 77. člena ZVO-2 v kateri so opredeljene bistvene vsebine vpliva. Pripravlavec plana predlog vsebinjenja posreduje ministrstvu in ga zaprosi za mnenje o ustreznosti izhodišč za pripravo okoljskega poročila. Potrebno je še opomniti, da mora nosilec posega mnenje ministrstva upoštevati pri pripravi okoljskega poročila (79. člen ZVO-2).

2.3.2.3 Mnenje ministrstev in drugih organizacij o okoljskem poročilu in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje

27 Pripravlavec posreduje plan in okoljsko poročilo ministrstvu. Ministrstvo nemudoma pošlje dokumente iz prejšnjega odstavka ministrstvu in drugim organizacijam, ki so glede na vsebino plana pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, narave, podnebnih sprememb, za varstvo ali rabo naravnih dobrin, krajine, za varstvo zdravja ljudi ali varstvo kulturne dediščine, ter jih pozove, naj v 21 dneh ministrstvu pošljejo pisno mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje s stališča njihove pristojnosti ali pisno sporočijo, da okoljsko poročilo ne omogoča presoje vplivov izvedbe plana na okolje in ga je zato treba dopolniti z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami, sicer se šteje, da je okoljsko poročilo ustrezno. Ministrstvo po pridobitvi pisnih mnenj ali sporočil iz prejšnjega odstavka najkasneje v 30 dneh od prejema dokumentov iz prvega odstavka tega člena obvesti pripravljavca plana o tem, da je okoljsko poročilo ustrezno, ali pa zahteva dopolnitev okoljskega poročila z dodatnimi ali s podrobnejšimi informacijami, sicer se šteje, da je okoljsko poročilo ustrezno. Pripravlavec plana dopolnjeno okoljsko poročilo pošlje ministrstvu, ki ga posreduje ministrstvu in organizacijam iz drugega odstavka tega člena, ki so zahtevale dopolnitev okoljskega poročila, da v 21 dneh od prejema dopoljenega okoljskega poročila pripravijo pisno mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje ter ga posredujejo ministrstvu. Na podlagi navedenih mnenj in lastnih ugotovitev ministrstvo pripravi mnenje o ustreznosti dopoljenega okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje. Ministrstvo na podlagi plana in okoljskega poročila preuči sprejemljivost vplivov izvedbe plana na okolje ter o tem pripravi pisno mnenje, ki ga skupaj z mnenji ministrstev in organizacij iz drugega odstavka tega člena pošlje pripravljavcu plana najkasneje v 30 dneh od prejema plana in okoljskega poročila oziroma dopoljenega okoljskega poročila (80. člen ZVO-2).

2.3.2.4 Sodelovanje javnosti

28 Pripravlavec plana mora po ugotovitvi ustreznosti okoljskega poročila iz 80. člena ZVO-2 v postopku sprejemanja plana javnosti omogočiti seznanitev s planom in z okoljskim poročilom ter mnenji v okviru javne razgrnitve, ki traja najmanj 30 dni, ter zagotoviti njihovo javno obravnavo. Če je sodelovanje javnosti v postopku sprejemanja plana določeno s katerim od zakonov iz drugega odstavka 77. člena ZVO-2, se za sodelovanje javnosti upoštevajo tudi določbe tega člena. V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati mnenja in pripombe na plan in okoljsko poročilo. Podana mnenja in pripombe se preučijo ter na primeren način upoštevajo. Pripravlavec plana v sodelovanju z ministrstvom v roku 60 dni od konca javne razgrnitve pripravi in objavi stališče do pripomb na okoljsko poročilo in plan. Javno naznanilo z navedbo kraja in časa javne razgrnitve plana in javne obravnave ter o načinu dajanja mnenj in pripomb pripravljavec plana objavi na krajevno običajen način in na osrednjem spletnem mestu državne uprave (81. člen ZVO-2).

2.3.2.5 Obvestilo o sprejetem planu

29 Pripravljaivec plana mora o njegovem sprejemu obvestiti pristojna ministrstva in organizacije iz drugega odstavka 79. člena ZVO-2, na način iz četrtega odstavka 81. člena ZVO-2 pa tudi javnost. Obvestilo vsebuje zlasti: 1. opis vključenosti okoljevarstvenih zahtev v plan; 2. upoštevanje mnenj in pripomb iz postopka celovite presoje vplivov izvedbe plana na okolje; 3. razloge za sprejete odločitve glede na možne alternative in 4. opis načina spremljanja vplivov na okolje pri izvajanju plana (85. člen ZVO-2).

2.4 Posegi v okolje

2.4.1 Presoja vplivov na okolje in okoljevarstveno soglasje

30 Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, je treba izvesti presojo njegovih vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva. Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje in vključuje gradnjo, za katero je treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi, je treba v okviru izdaje integralnega gradbenega dovoljenja izvesti presojo vplivov na okolje in presojo sprejemljivosti posega na varovana območja, v kolikor gre hkrati tudi za poseg na varovana območja (88. člen ZVO-2). Nosilec nameravanega posega iz 88. člena ZVO-2 mora ministrstvo za izdajo okoljevarstvenega soglasja zaprositi z vlogo ter priložiti projekt nameravanega posega iz 93. člena ZVO-2 in poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena ZVO-2 (92. člen ZVO-2). Ministrstvo najkasneje v petih delovnih dneh po prejemu vloge iz 92. člena ZVO-2 preveri formalno popolnost vloge za izdajo okoljevarstvenega soglasja. Najkasneje v treh delovnih dneh po ugotovitvi, da je vloga formalno popolna, vlogo posreduje občini, na območju katere bo izveden nameravani poseg, da se opredeli glede skladnosti z občinskimi prostorskimi izvedbenimi akti ter jo pozove, naj se v 21 dneh od prejema poziva opredeli, ali je: 1. nameravani poseg v okolje v delu, ki se nanaša na pristojnost mnenjedajalca, sprejemljiv; 2. nameravani poseg v okolje sprejemljiv z vidika njihove pristojnosti pod pogojem, da nosilec posega projekt iz 93. člena ZVO-2 ali poročilo o vplivih na okolje iz 94. člena ZVO-2 dopolni z dodatnimi ukrepi za preprečitev in odpravo ali zmanjšanje ali izravnavo pomembnejših škodljivih vplivov na okolje ali z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami; 3. nameravani poseg v okolje z vidika njihove pristojnosti ni sprejemljiv. Mnenje mora jasno izražati stališča mnenjedajalca ter mora biti strokovno in pravno utemeljeno in obrazloženo (96. člen ZVO-2).

2.4.2 Dovoljenje za izjeme

31 Pristojni organ občine lahko za javne shode in javne prireditve po predpisih o javnih zbiranjih izda dovoljenje za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom skladno s predpisom, ki določa uporabo zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup. Zoper odločbo iz prejšnjega stavka je dopustna pritožba, o kateri odloča župan. Pritožba zoper dovoljenje iz prejšnjega stavka ne zadrži njegove izvršitve. Potrebno je opomniti, da se dovoljenje ne izda, če bi začasna ali občasna čezmerna obremenitev lahko povzročila kritično ali opozorilno vrednost skladno s predpisom, ki določa uporabo zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (141. člen ZVO-2).

2.5 Spremljanje stanja okolja in informacije o okolju

2.5.1 Naloge občine

32 Občina lahko zagotavlja podrobnejši ali posebni monitoring stanja okolja neposredno ali na podlagi koncesije skladno z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe, zbrane podatke pa mora brezplačno posredovati ministrstvu (147. člen ZVO-2).

2.5.2 Register

33 Pristojni organ občine mora ministrstvu sporočiti podatke o izvajalcih lokalnih gospodarskih javnih služb varstva okolja, potrebnih za vodenje in vzdrževanje evidence (154. člen ZVO-2).

2.5.3 Informacijski sistem okolja

34 Za opravljanje nalog države na področju varstva okolja, vključno z vodenjem registra in seznanjanjem javnosti z okoljskimi podatki ter podporo občinam pri izvajanju njihovih nalog na

področju varstva okolja, ministrstvo zagotavlja vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja. Viri podatkov za informacijski sistem okolja so poleg podatkov, pridobljenih na podlagi ZVO-2, tudi podatki, ki se nanašajo na okolje iz državne statistike, katastrov, javnih knjig, registrov, evidenc in drugih baz, vzpostavljenih pri državnih organih in organih občin ter drugih organizacijah na podlagi zakona. Navedeni nosilci baz podatkov so dolžni ministrstvu tekoče pošiljati podatke, ki jih ta zahteva za potrebe delovanja informacijskega sistema varstva okolja (155. člen ZVO-2).

2.5.4 Obveščanje javnosti o okoljskih podatkih

- 35 Poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih, ki je sestavljeno iz kazalcev okolja, najmanj vsako peto leto za svoje območje pripravi in javno objavi tudi mestna občina, lahko pa tudi občina ali širša samoupravna lokalna skupnost ob smiselni uporabi določb 157. člena ZVO-2 (156. člen ZVO-2).

2.5.5 Dostop do okoljskih podatkov

- 36 Organi občin in izvajalci javnih služb morajo vsem zainteresiranim osebam omogočiti dostop do okoljskih podatkov, če to določajo ZVO-2 in predpisi, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja. Okoljski podatek je zlasti podatek o: 1. stanju okolja in njegovih delov; 2. naravnih pojavih; 3. naravnih dobrinah (naravnem javnem dobru, naravnih vrednotah in biološki raznovrstnosti, vključno z gensko spremenjenimi organizmi, in naravnih virih); 4. emisijah, odpadkih in nevarnih snoveh, vključno z informacijami o obremenjevanju okolja, ki ga povzročajo, in okoljskih nesrečah; 5. dejavnostih, vključno s postopki državnih organov, občinskih organov in drugih oseb javnega prava, izvajalcev javnih služb in nosilcev javnih pooblastil, ki se nanašajo na sprejemanje z varstvom okolja povezanih splošnih in konkretnih pravnih aktov ali na sprejemanje strategij, planov, programov, sporazumov, okoljskih izhodišč in poročil, vodenje registrov in evidenc, vključno s temi akti, registri in evidencami; 6. ekonomskih analizah in ocenah, uporabljenih pri sprejemanju ukrepov iz prejšnje točke; 7. zdravstvenem stanju, varnosti in življenjskih razmerah ljudi, vključno s podatki o onesnaženosti prehranjevalnih verig, ter stanju objektov kulturne dediščine, če nanje vpliva ali bi lahko vplivala obremenjenost okolja, ali z njimi povezani dejavniki ali postopki in dejavnosti iz 5. točke in 8. preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (160. člen ZVO-2).

2.6 Ekonomski in finančni instrumenti varstva okolja

- 37 Občina lahko pospešuje in spodbuja doseganje ciljev varstva okolja s proračunom občine in z naslednjimi instrumenti: posojili z ugodno obrestno mero, z vlaganjem kapitala v gospodarske družbe, garancijami ali drugimi oblikami porošttev, s subvencijami ali drugimi oblikami dajanja nepovratnih sredstev iz sredstev sklada iz 210. člena ZVO-2 in z drugimi finančnimi instrumenti, ki prispevajo k varstvu okolja. Potrebno je opomniti, da se navedeni ekonomski instrumenti določijo in uporabljajo v skladu z načeli proste trgovine in enakopravne obravnave gospodarskih subjektov v skladu z zakonom (171. člen ZVO-2).

2.6.1 Okoljske dajatve

- 38 Oseba, ki povzroča onesnaževanje okolja z emisijami, oseba, ki neposredno ali posredno povzroča onesnaževanje okolja z odpadki, ali oseba, ki proizvaja ali uporablja ali daje na trg surovine, polizdelke ali proizvode, ki vsebujejo okolju škodljive snovi je dolžna plačevati okoljske dajatve. Okoljske dajatve so prihodek proračuna države ali občine (172. člen ZVO-2).

2.7 Obvezne gospodarske javne službe varstva okolja

2.7.1 Obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja - splošno

- 39 Obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja so: 1. oskrba prebivalstva s pitno vodo; 2. odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode; 3. zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov; 4. obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov; 5. odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov ter 6. urejanje in čiščenje javnih površin (233. člen ZVO-2).
- 40 Objekti in naprave, potrebni za izvajanje občinskih javnih služb, so infrastruktura lokalnega pomena in morajo biti evidentirani v zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture oziroma drugih katastrih, v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje. Potrebno je opomniti, da je najemnica, ki jo občina za uporabo javne infrastrukture, ki jo ima v lasti ali finančnem najemu, zaračuna izvajalcu občinske javne službe, namenski prejemek občinskega proračuna. Sredstva, zbrana z najeminom

lahko občina porablja samo za gradnjo ali vzdrževanje občinske gospodarske javne infrastrukture, ki je skladna z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna in namenjena izvajanju občinskih javnih služb. Z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, občina navedena sredstva določi kot namenski prihodek (233. člen ZVO-2).

- 41 Vlada podrobneje predpiše: 1. vrste dejavnosti in naloge, ki se izvajajo v okviru občinskih javnih služb; 2. vrste komunalnih odpadkov, ki so predmet občinske javne službe, in postopke obdelave odpadkov, ki se izvajajo v okviru občinskih javnih služb, ter pogoje za izvajanje občinskih javnih služb iz 3., 4. in 5. točke; 3. uporabnike občinske javne službe, njihove obveznosti in izjeme od njene obvezne uporabe ter 4. metodologijo za oblikovanje cen, oskrbovalne standarde, tehnične, vzdrževalne, organizacijske in druge ukrepe ter normative za opravljanje občinskih javnih služb (233. člen ZVO-2).
- 42 Občina predpiše ureditev občinskih javnih služb ter zagotovi njihovo izvajanje v skladu z določbami ZVO-2, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe. Če občina ne zagotovi izvajanja občinske javne službe ali ne opravi nalog občinske javne službe iz tretjega odstavka 233. člena ZVO-2, ju zagotovi država na območju občine in za njen račun. Način zagotovitve določi Vlada. V navedenem predpisu občina predpiše tudi nadzor nad izvajalci in uporabniki storitev občinskih javnih služb (233. člen ZVO-2).
- 43 Strokovni nadzor nad izvajalci občinske javne službe opravlja občina. Strokovni nadzor obsega zlasti nadzor nad: 1. gospodarjenjem z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje občinske javne službe; 2. poslovanjem in učinkovitostjo, racionalnostjo in namensko porabo proračunskih sredstev in sredstev, ki jih za storitve občinske javne službe plačujejo uporabniki. Pri izvajanju strokovnega nadzora ima občina pravico: 1. pregledati prostore, objekte, postroje, naprave, delovna sredstva, napeljave, predmete, blago, snovi, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente ter poslovanje in dokumentacijo izvajalca občinske javne službe ter zahtevati izdelavo pisne oblike dokumentacije, ki mora verodostojno potrjevati elektronsko obliko, če se hrani v elektronski obliki; 2. ugotavljati način izvajanja storitev občinske javne službe pri izvajalcu javne službe, s soglasjem uporabnika pa tudi pri uporabniku; 3. brezplačno vzeti vzorce materialov in opreme za potrebe preiskav; 4. fotografirati ali posneti na drug nosilec vizualnih podatkov prostore, objekte, postroje, napeljave in druge predmete izvajalca občinske javne službe, s soglasjem uporabnika pa tudi pri uporabniku, ter jih pozneje reproducirati; 5. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom strokovnega nadzora. Potrebno je še opomniti, da lahko v postopku strokovnega nadzora občina naloži izvajalcu občinske javne službe, da v določenem roku odpravi nepravilnosti, ugotovljene v okviru strokovnega nadzora (233. člen ZVO-2).
- 44 Če se občinska javna služba izvaja s podelitvijo koncesije, lahko koncedent razdre koncesijsko pogodbo, če koncesionar: 1. ne ravna v skladu z izvršljivimi odločbami državnih organov, organov lokalnih skupnosti ali nosilcev javnih pooblastil; 2. pri izvajanju javne službe krši predpise oziroma pravila stroke; 3. krši določila koncesijskega akta ali koncesijske pogodbe tako, da od njega ni več mogoče pričakovati pravilnega in kakovostnega izvajanja javne službe, ali 4. ne odpravi nepravilnosti v določenem roku (233. člen ZVO-2).
- 45 Potrebno je še opomniti, da se cene storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja za oskrbo prebivalstva s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov ter odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov, oblikujejo v skladu z določili **Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja**.

2.7.2 Oskrba prebivalstva s pitno vodo

- 46 **Zakon o zdravstveni ustreznosti živil ter snovi, ki prihajajo v stik z živili /ZZUZIS/** določa, da je voda iz javnih sistemov za oskrbo s pitno vodo pitna voda. V skladu z ZZUZIS morajo pravne in fizične osebe, ki opravljajo javno oskrbo s pitno vodo (izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo), v notranjem prometu spremljati in zagotavljati zdravstveno ustreznost v vseh fazah proizvodnje in prometa. Notranji nadzor mora biti vzpostavljen na osnovah HACCP-sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo tveganje za zdravje, izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavlja stalen nadzor na tistih mestih v proizvodnji in prometu živil (oskrbi s pitno vodo), kjer se tveganja lahko pojavijo (1/17. člen ZZUZIS).
- 47 Zahteve za oskrbo s pitno vodo, ki morajo biti izpolnjene pri opravljanju storitev obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja oskrbe s pitno vodo in pri lastni oskrbi prebivalcev s pitno

vodo, določa **Uredba o oskrbi s pitno vodo**. V skladu z določili navedene uredbe se v okviru javne službe oskrbe s pitno vodo izvaja oskrba stavb in gradbenih inženirskih objektov, če se v njih zadržujejo ljudje ali se pitna voda uporablja za oskrbo živali. Ne glede na navedeno se za javno službo šteje oskrba nestanovanjskih stavb in gradbenih inženirskih objektov ter nestanovanjskih prostorov v stanovanjskih stavbah s pitno vodo ne glede na to, ali se zagotavlja iz javnega vodovoda, če: 1. se voda rabi za namene, ki ni oskrba s pitno vodo in za katerega je treba pridobiti vodno pravico v skladu s predpisom, ki ureja vode, in 2. iz vode nastaja industrijska odpadna voda v skladu s predpisom, ki ureja emisije snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo. Ne glede na navedeno se takrat, kadar se oskrba s pitno vodo zagotavlja iz javnega vodovoda, za javno službo šteje: 1. oskrba stavb ali gradbenih inženirskih objektov s pitno vodo v delu, kjer se v njih izvajajo državne ali občinske javne službe; 2. oskrba s pitno vodo za pranje ali namakanje javnih površin; 3. oskrba zunanjega hidrantnega omrežja za gašenje požarov s pitno vodo; 4. oskrba s pitno vodo, ki je na javnih površinah namenjena splošni rabi, in 5. oskrba s pitno vodo za pranje ali namakanje površin, ki pripadajo stavbi iz prvega odstavka 3. člena uredbe, če letna količina ne presega 50 m³ (3. člen Uredbe).

- 48** Občina zagotavlja javno službo za območje celotne občine. Za rabo vode za oskrbo s pitno vodo mora vodno pravico v skladu s predpisi, ki urejajo vode, pridobiti občina (4. člen Uredbe). Lastna oskrba s pitno vodo se lahko izvaja na območjih poselitve in za posamezne stavbe ali gradbene inženirske objekte, kjer občina ne zagotavlja javne službe (6. člen Uredbe). Uporabniki javne službe so lastniki stavbe, dele stavbe ali gradbenega inženirskega objekta, ki je priključen na javni vodovod in se zanj zagotavlja javna služba. Če je stavba, del stavbe ali gradbeni inženirski objekt v solastnini, lahko obveznosti uporabnikov javne službe prevzame eden od lastnikov, če je med njimi dosežen pisni dogovor. V večstanovanjskih stavbah, v katerih ni zagotovljenega ločenega odjema pitne vode po posameznih stanovanjskih enotah, obveznosti uporabnikov javne službe izvršuje upravnik stavbe, ki zagotavlja porazdelitev stroškov med lastniki delov stavbe v skladu s predpisom, ki ureja upravljanje večstanovanjskih stavb. Uporabniki javne službe iz 1. in 2. točke tretjega odstavka 3. člena uredbe so izvajalci državnih ali občinskih javnih služb ali upravljalci javnih površin, za katere se uporablja pitna voda, ki se odvzema iz javnega vodovoda. Uporabniki javne službe iz 3. in 4. točke tretjega odstavka 3. člena uredbe so občine. Evidentiranje količine odvzete pitne vode iz javnega vodovoda, določitev plačnika ter plačilo storitev javne službe za uporabnike javne službe iz četrtega in petega odstavka 5. člena uredbe se izvaja v skladu s predpisom občine, ki ureja javno službo.
- 49** Območja javnega vodovoda so določena s predpisom občine in so lokacijsko opredeljena topološko pravilnimi poligoni, ki jih določajo točke z ravninskimi koordinatami v državnem koordinatnem sistemu in so prikazana na temeljni topografski karti ločeno za: **1.** območja javnega vodovoda, kjer se v skladu s prvim ali drugim odstavkom 9. člena uredbe izvaja javna služba; **2.** območja javnega vodovoda, kjer je v skladu s prvim ali drugim odstavkom 9. člena uredbe predvideno izvajanje javne službe; **3.** območja javnega vodovoda, kjer se javna služba izvaja, čeprav ne gre za območja javnega vodovoda iz 1. točke prvega odstavka 7. člena uredbe in **4.** območja javnega vodovoda, kjer je predvideno izvajanje javne službe, čeprav ne gre za območja javnega vodovoda iz 2. točke prvega odstavka 7. člena uredbe. Navedene podatke o območjih javnega vodovoda občine posredujejo ministrstvu, pristojnemu za okolje v roku 60 dni od prejema pisne zahteve ministrstva (7. člen Uredbe). Javni vodovod mora imeti upravljavca javnega vodovoda. Občina zagotavlja vodenje evidence upravljavcev javnega vodovoda na svojem območju. V primeru lastne oskebe s pitno vodo mora zasebni vodovod imeti upravljavca, če oskrbuje: • eno ali več stanovanjskih stavb, v katerih je skupno pet ali več stanovanj, v katerih prebivajo osebe s stalnim prebivališčem, • eno ali več stanovanjskih stavb z oskrbovanimi stanovanji, stanovanjskih stavb za posebne namene, gostinskih stavb, upravnih ali pisarniških stavb, trgovskih ali drugih stavb za storitvene dejavnosti, stavb za promet ali stavb za izvajanje elektronskih komunikacij, industrijskih stavb ali skladišč in stavb splošnega družbenega pomena in • eno ali več stavb ali gradbenih inženirskih objektov, kjer je omogočena splošna raba vode iz zasebnega vodovoda. Navedeni lastniki zasebnega vodovoda morajo skleniti pogodbo o upravljanju zasebnega vodovoda s pravno ali fizično osebo in o upravljavcu zasebnega vodovoda pisno obvestiti občino. Ne glede na navedeno se pogodba o upravljanju zasebnega vodovoda ne sklene, če imajo stavbe (iz tretjega odstavka 8. člena uredbe) enega lastnika, ki je hkrati upravljavec zasebnega vodovoda. Lastnik zasebnega vodovoda mora o njegovem upravljanju pisno obvestiti občino. Občina zagotavlja vodenje evidence zasebnih vodovodov in njenih upravljavcev na svojem območju (8. člen Uredbe).
- 50** V skladu z določilom 9. člena uredbe mora biti območje poselitve s 50 ali več prebivalci s stalnim prebivališčem in z gostoto poselitve večjo od pet prebivalcev s stalnim prebivališčem na hektar opremljeno z javnim vodovodom. Ne glede na navedeno mora biti z javnim vodovodom opremljeno

tudi območje poselitve z manj kot 50 prebivalcev s stalnim prebivališčem in gostoto poselitve manjšo ali enako pet prebivalcev s stalnim prebivališčem na hektar, razen če se na območju poselitve izvaja lastna oskrba s pitno vodo ali samooskrba objekta s pitno vodo v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, in sta hkrati izpolnjena naslednja pogoja: • da se iz posameznega zasebnega vodovoda oskrbuje manj kot 50 prebivalcev s stalnim prebivališčem in • da je letna povprečna zmogljivost posameznega zasebnega vodovoda manjša kot 10 m³ pitne vode na dan. Predvidena poselitvena območja morajo biti pred začetkom uporabe stavb na njih opremljena z javnim vodovodom, če je predvideno, da bodo na njih izpolnjeni pogoji iz prvega ali drugega odstavka 9. člena uredbe (9. člen Uredbe).

- 51** Kot je določeno z 10. členom uredbe mora biti stavba ali gradbeni inženirski objekt (iz prvega odstavka 3. člena uredbe), ki leži znotraj območja javnega vodovoda, kjer se izvaja javna služba, morata biti priključena na javni vodovod v skladu s predpisom občine, ki ureja javno službo. Na javni vodovod mora biti priključena vsaka stavba ali gradbeni inženirski objekt posebej, zanje pa mora biti zagotovljeno merjenje porabe pitne vode z obračunskim vodomernom. Ne glede na navedeno se v primerih, ko se na kmetijskem gospodarstvu ali v nestanovanjskih stavbah, ki predstavljajo zaokroženo celoto in imajo enega lastnika, s pitno vodo iz javnega vodovoda oskrbuje več stavb, lahko zagotavlja odjem pitne vode na enem odjemnem mestu. V večstanovanjskih stavbah mora biti za posamezne dele stavbe (stanovanjske in poslovne) zagotovljeno merjenje porabe pitne vode z ločenimi obračunskimi vodomerni. Merjenje porabe pitne vode v stavbi ali gradbenem inženirskem objektu mora biti zagotovljeno pred odjemnim mestom, do katerega lahko dosotopa izvajalec javne službe. Načrtovanje in gradnjo priključka na javni vodovod mora zagotoviti lastnik stavbe ali gradbenega inženirskega objekta, ki se priključuje na javni vodovod (10. člen Uredbe). Ob navedenem moramo opomniti, da stavbe ali gradbenega inženirskega objekta, za katerega odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, ni urejeno v skladu s predpisi, ki urejajo emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode, in predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, izvajalec javne službe ne sme priključiti na javni vodovod. Če lastnik stavbe ali gradbenega inženirskega objekta za rabo pitne vode iz javnega vodovoda, ki ne šteje za javno službo, ni pridobil vodne pravice v skladu s predpisi, ki urejajo vode, izvajalec javne službe stavbe ali gradbenega inženirskega objekta, v delu, ki se nanaša na rabo pitne vode iz javnega vodovoda, ki ne šteje za javno službo, ne sme priključiti na javni vodovod (11. člen Uredbe).
- 52** V stavbi, ki leži znotraj območja javnega vodovoda, kjer se izvaja javna služba, ni dovoljena lastna oskrba prebivalcev s pitno vodo. Ne glede na navedeno je v stavbi, ki še ni priključena na javni vodovod in so postopki za priključitev v teku, do priključitve na javni vodovod lastna oskrba s pitno vodo dovoljena. Zajetja za pitno vodo, iz katerega se s pitno vodo oskrbuje javni vodovod, se ne smejo uporabljati za lastno oskrbo prebivalcev s pitno vodo ali druge rabe vode, razen če gre oskrbo s pitno vodo iz javnega vodovoda, za katero je pridobljena vodna pravica v skladu s predpisi, ki urejajo vode (12. člen Uredbe).
- 53** Objekte in naprave javnega vodovoda, ki so v lasti občine, občina na predpisan način prenese v upravljanje izvajalcu javne službe, razen če je sama upravljavec javnega vodovoda in javno službo izvaja v obliki režijskega obrata. Način upravljanja objektov ali naprav javnega vodovoda, ki so v solastništvu več občin, občine uredijo z medsebojno pogodbo. Ob tem moramo opomniti, da upravljavec javnega vodovoda njegovega upravljanja ne sme prepustiti podizvajalcu. Obveznosti občine in upravljavca javnega vodovoda v zvezi z rednim in investicijskim vzdrževanjem in ustreznim zavarovanjem javnega vodovoda se določijo s pogodbo. V navedeni pogodbi se določijo tudi obveznosti izvajalcev javne službe v zvezi z odstopom prostih zmogljivosti javnega vodovoda v skladu z 21. členom uredbe (19. člen Uredbe). Slednji določa, da lahko občina zaradi opravljanja javne službe odstopi drugi občini proste zmogljivosti objektov in naprav javnega vodovoda, kar se uredi s pogodbo (21. člen Uredbe). Ob navedenem moramo opomniti, da se lahko posamezni objekti in naprave vodovoda, ki niso v lasti občine, se lahko uporabljajo za opravljanje javne službe, če so kot gospodarska javna infrastruktura vpisani v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture in z njimi upravlja izvajalec javne službe. Uporaba objektov in naprav navedenega vodovoda se mora izvajati v skladu s predpisi, ki urejajo javno-zasebno partnerstvo, in uredbo (20. člen Uredbe).
- 54** V okviru javne službe upravljavec javnega vodovoda zagotavlja: **1.** oskrbo s pitno vodo vsem uporabnikom javne službe v skladu s predpisi, standardi in normativi, ki urejajo pitno vodo in oskrbo s pitno vodo; **2.** obveščanje uporabnikov javne službe o izvajanju javne službe o njihovih obveznostih in izvajanju javne službe; **3.** redno vzdrževanje javnega vodovoda; **4.** redno vzdrževanje javnemu vodovodu pripadajočih zunanjih hidrantnih omrežij za gašenje požarov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred požari; **5.** redno vzdrževanje priključkov na javni vodovod; **6.** vodenje evidenc v skladu s 24. členom uredbe; **7.** poročanje v skladu s 26. členom uredbe; **8.** izdelavo

programa oskrbe s pitno vodo v skladu s 25. členom uredbe; **9.** izvajanje notranjega nadzora in drugih nalog, določenih v skladu s predpisi, ki urejajo pitno vodo; **10.** monitoring kemijskega in mikrobiološkega stanja vode iz zajetja za pitno vodo; **11.** monitoring količine iz zajetja za pitno vodo odvzete vode v skladu s pogoji vodnega dovoljenja za oskrbo s pitno vodo in monitoring iz zajetja za pitno vodo odvzete vode za drugo rabo, ki ni oskrba s pitno vodo, če se ta odvzema iz javnega vodovoda v skladu s pogoji iz vodnega dovoljenja ali koncesije; **12.** označevanje vodovarstvenih območij in izvajanje drugih ukrepov v skladu s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja; **13.** občasno hidravlično modeliranje javnega vodovoda; **14.** izdelavo programa ukrepov v primeru izrednih dogodkov na javnem vodovodu v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami; **15.** izdelavo programa ukrepov v primerih izrednih dogodkov zaradi onesnaženja; **16.** redno preverjanje podatkov o stavbah, ki so priključene na javni vodovod, v katastru stavb z dejanskim stanjem stavb na območju javnega vodovoda in **17.** priključevanje novih uporabnikov javne službe. Monitoring kemijskega in mikrobiološkega stanja iz navedene 10. točke se izvaja na tistih zajetjih za pitno vodo, za katera je to določeno v programu izvajanja monitoringa, sprejetega v skladu s predpisom, ki ureja kemijsko stanje podzemne vode, oziroma v skladu s predpisom, ki ureja kakovost površinskih voda. Redno vzdrževanje priključkov iz navedene 5. točke pa obsega: • preverjanje in redno vzdrževanje priključka na javni vodovod tako, da ni negativnih vplivov na zdravstveno usreznost pitne vode in javni vodovod ter da je priključek vodotesen; • zagotavljanje delovanja obračunskega vodomera v skladu s predpisi, ki urejajo meroslovje, in • interventno vzdrževanje v primeru nepredvidljivih dogodkov (npr. lomi in puščanje pitne vode na priključku, okvare obračunskega vodomera in podobno) (22. člen Uredbe).

- 55** Upravljavec javnega vodovoda lahko uporabniku javne službe prekine oskrbo s pitno vodo, če uporabnik s svojim ravnanjem ogroža nemoteno in varno oskrbo s pitno vodo drugih uporabnikov javne službe. Upravljavec javnega vodovoda lahko začasno prekine ali omeji oskrbo s pitno vodo v primeru izvedbe vzdrževalnih del na javnem vodovodu ali priključkih na javni vodovod. V primeru načrtovanih vzdrževalnih del upravljavec javnega vodovoda o predvidenem času in trajanju prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo uporabnike javne službe obvesti najmanj en dan pred predvideno prekinitvijo na krajevno običajen način in z objavo na svoji spletni strani. V primeru nepredvidljivih vzdrževalnih del upravljavec javnega vodovoda o predvidenem trajanju prekinitve ali omejitve oskrbe s pitno vodo uporabnike javne službe obvesti na krajevno običajen način in z objavo na svoji spletni strani. V primeru prekinitve oskrbe s pitno vodo, ki je daljša od 24 ur, mora upravljavec javnega vodovoda uporabnikom javne službe zagotoviti pitno vodo za nujni obseg porabe iz tretjega odstavka 16. člena uredbe, razen če do prekinitve pride zaradi razlogov, ko lahko upravljavec javnega vodovoda uporabniku javne službe prekine oskrbo s pitno vodo, če uporabnik s svojim ravnanjem ogroža nemoteno in varno oskrbo s pitno vodo drugih uporabnikov javne službe (23. člen Uredbe).
- 56** V skladu z določilom 24. člena uredbe izvajalec javne službe vodi evidenco o: **1.** javnih vodovodih, s katerimi upravlja, in območjih vodovodov; **2.** uporabnikih javne službe; **3.** priključkih na javni vodovod in odjemnih mestih; **4.** zajetjih za pitno vodo in rezervnih zajetij za pitno vodo; **5.** vodnih pravicah za zajetja iz navedene 4. točke; **6.** vodni bilanci javnega vodovoda; **7.** vzdrževanju in čiščenju javne infrastrukture, namenjene izvajanju javne službe, in **8.** stroških in cenah obveznih storitev javne službe. Izvajalec javne službe mora dokumentacijo o evidencah hraniti najmanj deset let.
- 57** Javna služba se izvaja v skladu s programom oskrbe s pitno vodo: Program oskrbe s pitno vodo se na podlagi zgoraj navedenih evidenc (iz 24. člena uredbe) izdelava za vsako občino posebej in vsebuje naslednje vsebinske sklope: **1.** osnovne podatke, ki so podatki o: • izvajalcu javne službe; • občini izvajanja javne službe; • predpisih in drugih pravnih aktih, ki urejajo izvajanje javne službe, vključno z določitvijo izvajalca javne službe in • območjih javnih vodovodov, kjer se izvaja javna služba; **2.** podatkih o infrastrukturi in osnovnih sredstvih, namenjenih opravljanju javne službe, ki so podatki o: • javnih vodovodih in zunanjih hidrantnih omrežjih za gašenje požarov, ki so del javnega vodovoda; • zajetjih za pitno vodo in rezervnih zajetnih za pitno vodo in njihovih zmogljivostih za oskrbo s pitno vodo; • vodnih pravicah za navedena zajetja; • vodovarstvenih območjih, njihovom označevanju in izvajanju drugih ukrepov v skladu s predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, in • cenah obveznih storitev javne službe; **3.** podatki o načinu izvajanja javne službe, ki so podatki o: • številu priključkov in odjemnih mest na javnem vodovodu; • vzdrževanju in čiščenju javne infrastrukture, namenjene izvajanju javne službe; • ukrepih za zagotavljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode v javnih vodovodih; • ukrepih za zmanjševanje vodnih izgub v javnih vodovodih; • ukrepih za zagotavljanje rezervnih zajetij za pitno vodo; • režimih obratovanja rezervnih zajetij za pitno vodo; • režimu nadomeščanja rezervnih zajetij za pitno vodo v skladu s sedmim odstavkom 16. člena uredbe; • načinu obveščanja

uporabnikov javne službe; • izvajanju posebnih storitev z uporabo javne infrastrukture in • javnih površinah, za katere se iz javnega vodovoda zagotavlja pitna voda za pranje, namakanje ali oskrbo s pitno vodo, ki je namenjena splošni rabi.

- 58** Predlog programa oskrbe s pitno vodo pripravi izvajalec javne službe za obdobje štirih koledarskih let in ga posreduje občini v uskladitev najpozneje do 31. oktobra v koledarskem letu pred začetkom njegove uveljavitve. Ko je program usklajen z občino, ga odgovorna oseba izvajalca javne službe potrdi. Izvajalec javne službe pošlje potrjen program oskrbe s pitno vodo ministrstvu najpozneje do 31. decembra v letu pred začetkom njegove veljavnosti na način, objavljen na spletni strani ministrstva. Izvajalec javne službe mora uporabnikom javne službe omogočiti vpogled v potrjen program oskrbe s pitno vodo na sedežu izvajalca javne službe.
- 59** Programi oskrbe s pitno vodo, ki jih izvajalec javne službe pošlje ministrstvu, niso javno dostopni, neposreden dostop do njih pa je omogočen ministrstvu, pristojnemu za zdravje, ministrstvu, pristojnemu za obrambo, in uradu, pristojnemu za državno statistiko. Za sprejem sprememb programa oskrbe s pitno vodo se smiselno uporabljajo tretji do šesti odstavek 25. člena uredbe, pri čemer se ne sme spreminjati obdobje njegove veljavnosti. V programu oskrbe s pitno vodo morajo biti podatki, ki so poslovna skrivnost v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe, ustrezno označeni (25. člen Uredbe).
- 60** Izvajalec javne službe mora poslati ministrstvu do 31. marca tekočega leta letno poročilo o izvajanju javne službe za preteklo leto, v skladu z navodili, ki jih ministrstvo objavi na svojih spletnih straneh. Sestavni del letnega poročila o izvajanju javne službe so tudi podatki iz evidenc iz 24. člena uredbe in podatki monitoringa iz 10. točke prvega odstavka 22. člena uredbe. Izvajalec javne službe mora uporabnikom javne službe omogočiti vpogled v navedeno letno poročilo na sedežu izvajalca javne službe. Podatki iz poročil, ki jih izvajalec javne službe pošlje ministrstvu, niso javno dostopni, neposreden dostop do podatkov pa je omogočen ministrstvu, pristojnemu za zdravje, ministrstvu, pristojnemu za obrambo, in uradu, pristojnemu za državno statistiko. V poročilu morajo biti podatki, ki so poslovna skrivnost v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe, ustrezno označeni (26. člen Uredbe).
- 61** Občina mora ministrstvu najpozneje do 28. februarja tekočega leta posredovati poročilo o standardih opremljenosti iz 9. člena uredbe na dan 31. decembra preteklega leta, v skladu z navodili, ki jih objavi ministrstvo na svojih spletnih straneh. Sestavni del poročila so tudi podatki o stanju lastne oskrbe s pitno vodo in načrtovani ukrepi za zagotavljanje predpisanih standardov opremljenosti, kjer ti še niso doseženi. Podatki iz poročila so osnova za spremljanje izvajanja operativnega programa oskrbe s pitno vodo iz 13. člena uredbe. Občina mora občanom omogočiti vpogled v letno poročilo na sedežu občine. Podatki iz poročil, ki jih občina posreduje ministrstvu, niso javno dostopni, neposreden dostop do podatkov pa je omogočen ministrstvu, pristojnemu za zdravje, ministrstvu, pristojnemu za obrambo, in uradu, pristojnemu za državno statistiko (27. člen Uredbe).

2.7.3 Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode

- 62** Vrste nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe in oskrbovalne standarde ter tehnične, vzdrževalne, organizacijske in druge ukrepe ter normative za izvajanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske vode, ki se izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je določila Vlada RS z **Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode**.

2.7.4 Zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov ter odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanje komunalnih odpadkov

- 63** Pravni viri za pravno ureditev lokalne gospodarske javne službe varstva okolja za zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov ter odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanje komunalnih odpadkov so ob ZVO-2 še **Uredba o embalaži in odpadni embalaži, Uredba o odlagališčih odpadkov, Uredba o odpadkih, Uredba o odpadnih nagrobnih svečah, Uredba o odpadnih oljih, Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom, Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov in Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja**.

2.7.4.1 Ravnanje z odpadki

- 64 Uredba o odpadkih** z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov (1. člen Uredbe).
- 65** V skladu z uredbo se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja: 1. preprečevanje nastajanja odpadkov, 2. priprava odpadkov za ponovno uporabo, 3. recikliranje odpadkov, 4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava) in 5. odstranjevanje odpadkov (9. člen Uredbe). Z odpadki je treba ravnati tako, da ni ogroženo človekovo zdravje in se ne škodi okolju ter da ravnanje zlasti: 1. ne predstavlja tveganja za vode, zrak, tla, rastline in živali, 2. ne povzroča čezmernega obremenjevanja s hrupom in neprijetnimi vonjavami, 3. ne povzroča škodljivih vplivov na območja, na katerih je predpisan poseben režim v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, ali predpisi, ki urejajo varovanje virov pitne vode, in 4. ne povzroča škodljivih vplivov na krajino ali območja, na katerih je predpisan poseben režim v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine (10. člen Uredbe).
- 66** Uredba določa predvsem obveznosti imetnikov in povzročiteljev odpadkov, zbiralcev, predelovalcev in odstranjevalcev odpadkov. Nadzor nad izvajanjem pravilnika pa opravljajo inšpektorji, pristojni za varstvo okolja.

2.7.4.2 Zbiranje komunalnih odpadkov

- 67** Dejavnosti in naloge obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, vrste komunalnih odpadkov, ki so predmet izvajanja javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, ter najmanjši obseg oskrbovalnih standardov in tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov ter normativov za opravljanje javne službe zbiranja komunalnih odpadkov določa **Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov**.
- 68** Dejavnost javne službe zbiranja je zbiranje komunalnih odpadkov in njihovo oddajanje v nadaljnje ravnanje z njimi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in predpisi, ki urejajo odpadne. Izvajanje navedene dejavnosti mora biti zagotovljeno za celotno območje občine. V okviru javne službe zbiranja se zagotavlja zbiranje: 1. ločenih frakcij iz podskupin 15 01 in 20 01 s seznama odpadkov; 2. kosovnih odpadkov; 3. odpadkov z vrtov, parkov in pokopališč; 4. odpadkov s trznic; 5. odpadkov iz čiščenja cest; 6. mešanih komunalnih odpadkov in 7. izrabljenih gum v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z izrabljenimi gumami. Ne glede na navedeno se v okviru javne službe zbiranja ne zbirajo: 1. odpadna embalaža, ki v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z embalažo in odpadno embalažo, nastaja kot odpadna embalaža, ki ni komunalni odpadek; 2. odpadki z vrtov in parkov od izvernih povzročiteljev, ki so izvorni povzročitelji iz dejavnosti v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadnom; 3. biološko razgradljivi kuhinjski odpadki od izvernih povzročiteljev, ki so izvorni povzročitelji kuhinjskih odpadkov iz gostinstva v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadnom; 4. odpadna jedilna olja od izvernih povzročiteljev, ki so povzročitelji odpadnih jedilnih olj iz gostinstva v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (3. člen Uredbe).
- 69** Uporabnik, ki je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, mora svoje komunalne odpadke prepuščati izvajalcu javne službe v skladu z navedeno uredbo in na način, določen v predpisu občine. Ne glede na navedeno lahko navedeni uporabnik ločene frakcije iz papirja in kartona s številko odpadka 20 01 01 in iz kovin s številko odpadka 20 01 40, ki nastanejo kot komunalni odpadek iz dejavnosti, odda tudi zbiralcu, ki je vpisan v evidenco zbiralcev za zbiranje teh odpadkov, ali izvajalcu obdelave odpadkov, ki ima okoljevarstveno dovoljenje za obdelavo teh odpadkov, ter zagotavlja prevzemanje in nadaljnje ravnanje s temi odpadki v skladu s predpisom, ki ureja odpadke. Ob navedenem lahko navedeni uporabniki kosovne odpadne, ki nastanejo kot komunalni odpadek iz dejavnosti, oddajo tudi izvajalcu obdelave odpadkov, ki ima okoljevarstveno dovoljenje za pripravo za ponovno uporabo teh odpadkov ter zagotavlja prevzemanje in nadaljnje ravnanje s temi odpadki, tako da je prednostno zagotovljena ponovna uporaba. Ne glede na navedeno pa morajo uporabniki tiste komunalne odpadke, za katere je tako določeno s posebnim predpisom, oddati ali prepustiti na način, kot je določeno v posebnem predpisu (4. člen Uredbe).

- 70** Uporabnik navedene javne službe, ki je posameznik, mora svoje komunalne odpadke prepuščati izvajalcu javne službe v skladu z navedeno uredbo in na način, določen v predpisu občine. Ne glede na navedeno lahko uporabnik ločene frakcije iz papirja in kartona s številko odpadka 20 01 01 in iz kovin s številko odpadka 20 01 40, ki nastanejo kot njegovi komunalni odpadki, prepušča zbiralcu, ki je vpisan v evidenco zbiralcev za zbiranje teh odpadkov, v njegovem zbirnem centru ali izvajalcu obdelave odpadkov, ki ima okoljevarstveno dovoljenje za obdelavo teh odpadkov, na kraju njihove predelave ter zagotavlja prevzemanje in nadaljnje ravnanje s temi odpadki v skladu s predpisom, ki ureja odpadke. Ne glede na navedeno pa mora uporabnik, ki je posameznik, tiste komunalne odpadke, za katere je tako določeno s predpisi, ki urejajo posamezne vrste odpadkov, oddati ali prepustiti na način, kot je določeno s takšnimi predpisi (5. člen Uredbe).
- 71** Izvajalec javne službe zbiranja komunalnih odpadkov zagotavlja: 1. zbiranje komunalnih odpadkov po sistemu od vrat do vrat; 2. zbiranje kosovnih odpadkov v zbiralnih akcijah in na poziv uporabnika; 3. zbiranje komunalnih odpadkov v zbiralnicah in premičnih zbiralnicah; 4. zbiranje odpadkov v zbirnem centru; 5. predhodno razvrščanje in predhodno skladiščenje zbranih odpadkov v zbirnem centru; 6. izvajanje sortirne analize mešanih komunalnih odpadkov; 7. oddajanje zbranih odpadkov v nadaljnje ravnanje; 8. ozaveščanje in obveščanje uporabnikov (7. člen Uredbe).
- 72** Lokalna skupnost mora v okviru javne službe in v skladu z uredbo urediti zbiralnice, v katerih izvajalec javne službe zbira: 1. odpadni papir in karton; 2. odpadno embalažo iz papirja in kartona; 3. odpadno embalažo iz plastike, kovin in sestavljenih materialov kot odpadno mešano embalažo s številko odpadka 15 01 06 ter; 4. odpadno embalažo iz stekla (11. člen Uredbe). Na tem mestu moramo opomniti, da lahko izvajalec javne službe zbira odpadno embalažo iz plastike, kovin in sestavljenih materialov v zbiralnici, če gre za naselje, ki ima manj kot 300 prebivalcev (osmi odstavek 11. člena Uredbe). V občini mora biti ustrezno število zbiralnic, tako da je posamezna zbiralnica urejena za največ 500 prebivalcev. Ne glede na navedeno pa mora biti v mestih in soseskah z več večstanovanjskimi objekti zbiralnica urejena na vsakih 400 prebivalcev, če se na zbiralnici prepuščajo odpadni papir, karton odpadna embalaža iz papirja in kartona ter odpadna embalaža iz stekla. Zbiralnica mora biti urejena na vsakih 300 prebivalcev, če je opremljena tudi z zabojnikom za prepuščanje odpadne embalaže iz plastike, kovin in sestavljenih materialov (12. člen Uredbe).
- 73** Ob navedenem pa mora biti v okviru javne službe urejeno zbiranje kosovnih odpadkov. Izvajalec javne službe mora v vsakem naselju kosovne odpadke prevzeti najmanj dvakrat v koledarskem letu z zbiralno akcijo in na za to določenih prevzemnih mestih ali najmanj enkrat v koledarskem letu od uporabnika na njegov poziv. Zbiranje kosovnih odpadkov je namenjeno vsem izvirnim povzročiteljem teh odpadkov (16. člen Uredbe).
- 74** Na območju vsake občine mora biti za izvajanje javne službe zbiranja komunalnih odpadkov en zbirni center, v katerem izvajalec javne službe zbira: 1. nevarne komunalne odpadke (iz priloge 2, ki je sestavni del navedene uredbe); 2. nenevarne komunalne odpadke (iz priloge 2 navedene uredbe), OEEO v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo; 4. kosovne odpadke in 5. izrabljene gume v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z izrabljenimi gumami. Ne glede na navedeno zbirnega centra ni treba urediti na območju občine, ki ima manj kot 3.000 prebivalcev ali če je v okviru javne službe zbiranja zagotovljeno, da lahko izvirni povzročitelji komunalnih odpadkov prepuščajo navedene odpadke v zbirnem centru druge občine ter: 1. javno službo zbiranja v obeh občinah izvaja isti izvajalec javne službe in 2. se občini dogovorita o skupni uporabi tega zbirnega centra ali je ta zbirni center skupna infrastruktura obeh občin. Ne glede na navedeno je treba za vsako naselje z več kot 20.000 prebivalci urediti en zbirni center, za naselje z več kot 100.000 prebivalci, pa enega na vsakih 80.000 prebivalcev. Izvajalec javne službe mora odpadke v zbirnem centru prevzemati najmanj 30 ur na teden, od ega najmanj 10 ur po 15. uri in najmanj dve soboti na mesec po štiri ure. Ne glede na navedeno lahko izvajalec javne službe v zbirnem centru na območju občine, ki ima manj kot 3.000 prebivalcev, zagotovi krajši čas prevzemanja odpadkov, če imajo prebivalci občine, ki ima manj kot 3.000 prebivalcev, zagotovljeno prepuščanje odpadkov v zbirnem centru druge občine (18. člen Uredbe)
- 75** Navedeni zbirni center, ki ga upravlja izvajalec javne službe, mora biti kot infrastruktura lokalnega pomena v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, vpisan v kataster gospodarske infrastrukture v skladu s predpisi o urejanju prostora (19. člen Uredbe).

2.7.4.3 Odstranjevanje odpadnih olj

- 76 Uredba o odpadnih oljih** določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadnih olj in ravnanja z njimi (1. člen Uredbe).
- 77** V skladu z določili navedene uredbe je določena obveznost izvajalca javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, da zbira odpadna olja v zbirnem centru ločeno zbranih frakcij, ki ga izvajalec gospodarske javne službe upravlja, ali v njegovi premični zbiralnici nevarnih odpadkov (6. člen Uredbe).

2.7.4.4 Ravnanje z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki

- 78 Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom** določa obvezna ravnanja z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki, ki nastajajo v kuhinjah in pri razdeljevanju hrane zaradi izvajanja živilske dejavnosti ter v gospodinjstvih in zelenim vrtnim odpadom
- 79** Navedena uredba določa vrsto prepovedi. Tako je kuhinjske odpadke prepovedano mešati z drugimi odpadki, če je zaradi mešanja onemogočena njihova predelava v kompost ali pregnito blato z neomejeno ali omejeno uporabo v skladu z merili iz predpisa, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov. Ravno tako je kuhinjske odpadke prepovedano rezati, drobiti ali mleti ter redčiti z namenom, da se z odpadno vodo odvajajo v javno kanalizacijo, greznice, nepretočne greznice ali neposredno v vode. Zeleni vrtni odpad, ki ne nastaja v gospodinjstvu je prepovedano mešati s komunalnimi odpadki ali drugimi ločeno zbranimi frakcijami, vključno zelenim vrtnim odpadkom. Ob navedenem je kuhinjske odpadke iz gospodinjstva prepovedano mešati z mešanimi kuhinjskimi odpadki in ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov, razen z zelenim vrtnim odpadom. Navedena uredba še določa, da je prodaja opreme za rezanje, drobljenje ali mletje kuhinjskih odpadkov z namenom redčenja in odvajanja v javno kanalizacijo, v male čistilne naprave ali neposredno v vode, prepovedana. Ravno tako pa je tudi prepovedano dehidriranje kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva, če se odpadne vode odvajajo v kanalizacijo neposredno prek lovilca maščob, vsebnost usedljivih snovi v odvedeni odpadni vodi pa brez dodatnega redčenja presega 40ml/l (4. člen Uredbe).
- 80** Kot je določeno z uredbo mora izvajalec javne službe prednostno spodbujati povzročitelje odpadkov iz gospodinjstva k hišnemu kompostiranju. Obenem pa mora zagotoviti, da imajo povzročitelji odpadkov iz gospodinjstva možnost prepuščanja kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada v posebnem vodotesnem zabojniku ali posodi. Kot še določa uredba, izvajalec javne službe povzročiteljem odpadkov iz gospodinjstva, ki kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad hišno kompostirajo, storitve zbiranja teh odpadkov ne zaračunava (11. člen Uredbe).
- 81** Uredba določa tudi obveznosti izvajalca javne službe, ki mora zagotoviti: • da se v primerih, ko povzročitelj odpadkov iz gospodinjstva nima možnosti ali ne želi hišno kompostirati kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstev in zelenega vrtnega odpada, le-ti zbirajo v vodotesnih zabojnikih ali posodah ločeno od drugih odpadkov in prevažajo z vozili, opremljenimi za prevoz teh odpadkov, tako da se le-ti ne izpuščajo v okolje in da ne povzročajo emisije vonjav; • čiščenje in razkuževanje vodotesnih zabojnikov in posod za zbiranje kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada ter vozil, s katerimi zagotavlja prevoz teh odpadkov; oddajo zbranih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada iz gospodinjstev v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov in • tehtanja vsake pošiljke kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada iz gospodinjstev, ki jo odda v predelavo (13. člen Uredbe).
- 82** Izvajalec javne službe mora povzročitelja odpadkov iz gospodinjstev vsakih šest mesecev z javnim naznanilom na krajevno običajen način obvestiti o: • namenih in ciljnih izvajanja predpisanega ravnanja s kuhinjskimi odpadki iz gospodinjstev in zelenim vrtnim odpadom; • prepovedi mešanja kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva in zelenega vrtnega odpada z drugimi komunalnimi odpadki; • varni in za okolje neškodljivi hrambi kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstev in zelenega vrtnega odpada v skladu z določili uredbe; • možnosti hišnega kompostiranja kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva in zelenega vrtnega odpada v hišnem kompostniku; • minimalnih zahtevah za pravilno kompostiranje (v prilogi k uredbi); • načinu prepuščanja kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva in zelenega vrtnega odpada izvajalcu javne službe; • drugih pogojih prepuščanja kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstva in zelenega vrtnega odpada in • o nadaljnjem ravnanju z zbranimi kuhinjskimi odpadki iz gospodinjstva in zelenim vrtnim odpadom (13. člen Uredbe).

- 83** Uredba nalaga izvajalcu javne službe še obveznost vodenja evidence o zbiranju kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada iz gospodinjstev, ki mora poleg podatkov, predpisanih za evidenco o zbiranju odpadkov iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki, vsebovati tudi podatke o številu gospodinjstev, ki hišno kompostirajo (14. člen Uredbe).
- 84** Kot določa Uredba mora izvajalec zagotoviti ločeno zbiranje in prevzemanje kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada pri povzročiteljih odpadkov iz gospodinjstva najpozneje do 30. junija 2011 (17. člen Uredbe).
- 85** Nadzor nad izvajanjem ločenega zbiranja kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada iz gospodinjstev ter hišnega kompostiranja izvaja občinski inšpektorji (15. člen Uredbe).

2.7.4.5 Ravnanje z embalažo in odpadno embalažo

- 86** Cilj **Uredbe o embalaži in odpadni embalaži** je, da se za zagotavljanje visoke ravni varstva okolja preprečujejo ali zmanjšujejo kakršni koli vplivi embalaže in odpadne embalaže na okolje ter da se zagotavlja delovanje enotnega trga in se preprečujejo trgovinske ovire ter izkrivljanje in omejevanje konkurence (1. člen Uredbe).
- 87** Navedena uredba določa tudi obveznosti izvajalca javne službe varstva okolja zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.
- 88** V skladu z določilom 18. člena uredbe mora končni uporabnik komunalno odpadno embalažo prepuščati izvajalcu javne službe v skladu s predpisom, ki ureja obvezno občinsko gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov.
- 89** Uredba posebej ureja tudi razmerje med izvajalcem javne službe in družbo za ravnanje z odpadno embalažo. Navedeni družbi mora izvajalec javne službe omogočiti, da redno prevzema odpadno embalažo v zbirnem centru in centru za ravnanje s komunalnimi odpadki. Izvajalec javne službe mora družbi za ravnanje z odpadno embalažo oddajati vso odpadno embalažo, ki je:
- zbrana kot ločena frakcija v skladu s predpisom, ki ureja obvezno občinsko gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov in
  - izločena iz mešanih komunalnih odpadkov v centrih za ravnanje s komunalnimi odpadki v skladu s predpisi, ki urejajo odlagališča odpadkov (21. člen Uredbe).
- 90** Navedeno odpadno embalažo, ki je komunalni odpadek, mora izvajalec javne službe oddati navedeni družbi brezplačno in brez zahteve za plačilo zaradi njene morebitne vrednosti ali vrednosti posameznih vrst embalažnega materiala v odpadni embalaži, ki nastanejo pri njeni ponovni uporabi ali predelavi. Družba za ravnanje z odpadno embalažo mora prevzeti vso odpadno embalažo, ki je komunalni odpadek, od izvajalca javne službe brezplačno ne glede na morebitne stroške, ki nastanejo pri nadaljnji predelavi ali odstranjevanju prevzete odpadne embalaže. Ne glede na navedeno pa mora navedena družba za ravnanje z odpadno embalažo plačati izvajalcu javne službe tiste stroške, ki presegajo obseg storitev javne službe, določen s predpisom, ki ureja obvezno občinsko gospodarsko javno službo zbiranja komunalnih odpadkov. Pri določanju priznavanja navedenih stroškov pa morata izvajalec javne službe in družba za ravnanje z odpadno embalažo upoštevati stroške, določene z uredbo (22. člen Uredbe).
- 91** Uredba določa tudi prepovedi izvajalcu javne službe. Izvajalec javne službe tako ne sme pri opravljanju storitev obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov prevzemati nekomunalne odpadne embalaže, razen če gre za prevzem odpadne embalaže v skladu s četrtim odstavkom 19. člena uredbe (23. člen Uredbe).

2.7.4.6 Ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami

- 92** Pravila ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami, zato da se zagotovi njihovo ločeno zbiranje od drugih komunalnih odpadkov, vključno z ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov, ter recikliranje in drugi načini obdelave ureja **Uredba o odpadnih nagrobnih svečah**.
- 93** Določbe navedene uredbe se uporabljajo za odpadne nagrobne sveče, ki jih:
- obiskovalci pokopališč prepuščajo kot odpadke s pokopališč, ki niso primerni za kompostiranje, v zabojnikih na ali ob pokopališču in
  - izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih

odpadkov zbere kot ločeno zbrano frakcijo, ki nastaja na javnih površinah ob ali na spomenikih (2. člen Uredbe).

- 94 Kot določa Uredba mora upravljavec pokopališča zagotoviti, da se odpadne nagrobne sveče: • ločeno zbirajo in začasno skladiščijo na ali ob pokopališču kot posebna frakcija komunalnih odpadkov ter • prepuščajo izvajalcu javne službe zbiranja ločeno od drugih odpadkov s pokopališča (4. člen Uredbe).

2.7.4.7 Odlaganje odpadkov

- 95 Uredba o odlagališčih odpadkov določa zahteve, ki jih morajo izpolnjevati odpadki, ki se odlagajo, pravila ravnanja in druge pogoje za odlaganje odpadkov ter pogoje in ukrepe v zvezi z načrtovanjem, gradnjo, odlaganjem in zapiranjem odlagališča odpadkov ter ravnanje po njegovem zaprtju z namenom, da se v celotnem obdobju trajanja odlagališča zmanjšajo škodljivi vplivi na okolje, zlasti zaradi vplivov onesnaževanja površinske vode, podzemne vode, tal in zraka, in v zvezi z globalnim onesnaženjem okolja zmanjšajo emisije toplogrednih plinov ter preprečijo tveganja za zdravje ljudi (1. člen Uredbe).

2.8 Organizacije na področju varstva okolja

2.8.1 Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov

- 96 Strokovni svet za spodbujanje okolju prijaznih proizvodov obravnava strokovna vprašanja, ki se nanašajo na celovito politiko do proizvodov glede varstva okolja, za podeljevanje znaka EU za okolje in za vključevanje organizacij v sistem EMAS v skladu z ZVO-2. Strokovni svet ustanovi minister, sestavljajo pa ga predstavnice ali predstavniki ministrstva, minister pa vanj povabi tudi predstavnike občin, gospodarstva, nevladnih organizacij iz 237. člena ZVO-2 in varstva potrošnikov tako, da je zagotovljena uravnotežena udeležba vseh zainteresiranih strani (236. člen ZVO-2).

2.9 Nadzor

2.9.1 Inšpekcijski in finančni nadzor

- 97 Občina izvaja nadzor nad izvajanjem splošnih in posamičnih aktov, ki jih sprejme na podlagi ZVO-2 ter nad izvrševanjem dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom. Potrebno je še opomniti, da poleg inšpekcije, pristojne za varstvo okolja, opravljata nadzor nad smetenjem iz 26. člena ZVO-2 tudi policija in občinsko redarstvo (243. člen ZVO-2).

2.9.2 Ukrepi v primeru odvrženih ali puščenih odpadkov v okolju

- 98 Če so na zemljišču v lasti občine odvrženi ali pušчени komunalni odpadki ali so med pretežno komunalnimi odpadki manjše količine gradbenih odpadkov, pri čemer osebe, ki je odpadke odvrгла ali pustila, ni bilo mogoče ugotoviti ali ta ne obstaja, občinski inšpektor izvajalcu javne službe iz 3. točke prvega odstavka 233. člena ZVO-2 odredi, da mora zagotoviti njihovo odstranitev, ta pa jih mora odstraniti v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve. Če so na zemljišču v lasti občine odvrženi ali pušчени odpadki, ki niso prej navedeni odpadki, pri čemer osebe, ki je odpadke odvrгла ali pustila, ni bilo mogoče ugotoviti ali ta ne obstaja, občinski inšpektor oseb, ki na območju te občine opravlja javno službo iz 3. točke prvega odstavka 233. člena ZVO-2, odredi, da mora zagotoviti njihovo odstranitev. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve (248. člen ZVO-2).
- 99 Stroške odstranitve odpadkov nosi občina, če gre za odpadke na zemljišču v lasti občine. Če policija ali inšpekcija odkrije povzročitelja odvrženih ali puščenih odpadkov, ima občina pravico in dolžnost od njega izterjati vračilo stroškov, vključno z obrestmi (248. člen ZVO-2).
- 100 Če so odpadki odvrženi ali pušчени na zemljišču v zasebni lasti, stroške odstranitve odpadkov nosi oseba, ki izvaja posest. Ne glede na navedeno, oseba, ki izvaja posest, ne nosi stroškov oziroma lahko izterja vračilo stroškov, vključno z obrestmi, od povzročitelja odvrženih ali puščenih odpadkov, če policija ali inšpekcija odkrije povzročitelja odvrženih ali puščenih odpadkov na zemljišču te osebe (248. člen ZVO-2).
- 101 Potrebno je še opomniti, da se vse navedeno ne uporabljajo za odpadke, ki so v okolje odvrženi s smetenjem (248. člen ZVO-2).

2.10 Koncesija na naravnih dobrinah

- 102** Občina lahko proti plačilu podeli koncesijo za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine, ki je v njeni lasti ali ima na njej zakonito pravico upravljanja ali gospodarjenja, pravni ali fizični osebi, če je ta usposobljena za njeno izvajanje. Koncesija za namen ZVO-2 pomeni dovoljenje za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne vrednote. Pobudnik postopka je zainteresirani subjekt (255. člen ZVO-2).
- 103** Če koncesijo na naravni dobrini podeli država, se s koncesijskim aktom določi, da pripada del plačila za koncesijo tudi občini, na območju katere se koncesija izvaja oziroma nanjo vpliva. V koncesijskem aktu se določi, da je občina upravičena tudi do dela plačila koncesije, ki pripada državi, če vloži sredstva v gradnjo infrastrukture lokalnega pomena za izvajanje gospodarskih javnih služb varstva okolja iz 233. člena ZVO-2. V koncesijskem aktu se določi tudi način zagotavljanja učinkovitosti, namenskosti in zakonitosti porabe teh sredstev. Občina je upravičena do sredstev, če ima veljaven načrt razvojnih programov v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance, usklajen z operativnim programom iz 73. člena ZVO-2 in zagotavlja izvajanje obvezne gospodarske javne službe iz 233. člena ZVO-2. Občini nakazana sredstva se morajo v proračunu občine izkazovati kot namenski prejemki in porabljati kot namenski izdatki v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance (255. člen ZVO-2).
- 104** Podlaga za podelitev koncesije na naravni dobrini je koncesijski akt. Koncesijski akt je predpis Vlade ali predpis občine, ki vsebuje zlasti: 1. opredelitev naravne dobrine, za katero se daje koncesija; 2. predmet koncesije, opredelitev obsega in morebitne izključnosti koncesije; 3. opredelitev okoljevarstvenih pogojev, pogojev varstvenega režima in načina upravljanja, rabe ali izkoriščanja naravne dobrine; 4. navedbo dejavnosti, ki jo lahko opravlja koncesionar v zvezi s pravico, ki je predmet koncesije; 5. pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar; 6. morebitna javna pooblastila koncesionarja; 7. začetek in čas trajanja koncesije; 8. območje, na katero se nanaša koncesija; 9. plačilo za koncesijo ter deleža države in občine; 10. pooblastilo za nadzor nad izvajanjem koncesije; 11. razloge in način prenehanja koncesije; 12. dolžnosti koncesionarja glede sanacije, vzpostavitve novega in nadomestitve prejšnjega stanja okolja ter 13. pooblastila in pogoje za sklenitev in začetek veljavnosti koncesijske pogodbe (256. ZVO-2).
- 105** Potrebno je še opomniti, da se za pridobivanje in izbor koncesionarjev, za javni razpis, za vprašanja v zvezi s koncesijsko pogodbo in koncesijskim aktom, za varstvo koncesionarjev in reševanje sporov, za prenehanje koncesijskega razmerja, za prenos koncesije, obvezno koncesijo, višjo silo in odgovornost koncesionarja za ravnanje zaposlenih, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe, če z zakonom ni drugače določeno (257. člen ZVO-2).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, občinski svet, župan, občinska uprava, pristojnosti, varstvo okolja, javna služba.

Uporabljene kratice

ZGJS	-	Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40).
ZJZP	-	Zakon o javno-zasebnem partnerstvu /ZJZP/ (Uradni list RS, št. 127/06).
ZKC	-	Zakon o kontroli cen /ZKC/ (Uradni list RS, št. 51/06-UPB1).
ZMetD	-	Zakon o meteorološki dejavnosti /ZMetD/ (Uradni list RS, št. 49/06 in 60/17 – ZDMHS).
ZVO-2	-	Zakon o varstvu okolja /ZVO-2/ (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10).
ZPNačrt	-	Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/ (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3).
ZZUZIS	-	Zakon o zdravstveni ustreznosti živil ter snovi, ki prihajajo v stik z živili /ZZUZIS/ (Uradni list RS, št. 52/00, 42/02 in 47/04-ZdZPZ).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /URS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a).

Zakon o gospodarskih javnih službah /ZGJS/ (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40).

Zakon o kontroli cen /ZKC/ (Uradni list RS, št. 51/06-UPB1).

Zakon o varstvu okolja /ZVO-2/ (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10).

Zakon o zdravstveni ustreznosti živil ter snovi, ki prihajajo v stik z živili /ZZUZIS/ (Uradni list RS, št. 52/00, 42/02 in 47/04-ZdZPZ).

Podzakonski akti

Uredba o embalaži in odpadni embalaži (Uradni list RS, št. 54/21, 208/21, 44/22 – ZVO-2, 120/22).

Uredba o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23).

Uredba o odpadnih oljih (Uradni list RS, št. 24/12 in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki zelenim vrtnim odpadom (Uradni list RS, št. 39/10 in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o odpadnih nagrobnih svečah (Uradni list RS, št. 25/19 in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili (Uradni list RS, št. 105/08, 84/18 – ZIURKOE in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12 in 44/22 – ZVO-2):

Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17, 78/19 in 44/22 – ZVO-2).

Uredba o opravljanju obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 67/22).

Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15 in 44/22 – ZVO-2, 75/22, 157/22).

Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (Uradni list RS, št. 94/14, 98/15 in 44/22 – ZVO-2).

Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 /ReNPVO20–30/ (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2).